

ИЗВЈЕШТАЈ РАДУ И ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“ Д.О.О. БРЧКО ДИСТРИКТ БиХ ЗА 2021. ГОДИНУ

ЈП "Komunalno Brčko" d.o.o.
Brčko distrikt BiH
ЈП "Комунално Брчко" д.о.о.
Брчко дистрикт БиХ

Годишњи извјештај о пословању Јавног предузећа за комуналне дјелатности „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ представља вјеродостојан приказ резултата пословања Предузећа остварених у пословној 2021. години.

Извјештај обухвата податке о пословању Предузећа по организационим јединицама и Финансијски извјештај за период јануар – децембар 2021. године.

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ	3
1.УВОД	5
1.1. Оснивање предузећа	6
1.2. Дјелатност предузећа	6
1.3. Руководство предузећа	6
2.ШЕМА ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“	7
3.КОРПОРАТИВНА КУЛТУРА	8
4.ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА	9
5.ОСТВАРЕЊЕ ЦИЉЕВА КВАЛИТЕТА ЗА 2021. ГОДИНУ	11
6.ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ ОБИЉЕЖИЛИ 2021. ГОДИНУ	12
7.ЉУДСКИ РЕСУРСИ	14
7.1. Реализоване активности у 2021. години	14
8.РЈ АДМИНИСТРАЦИЈА	18
9.РЈ ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА	19
9.1. Остварење циљева пословања РЈ „Електродистрибуција“	19
9.2. Редовне активности и резултати у 2021. години у РЈ Електродистрибуција	22
10.РЈ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА	28
10.1. Остварење циљева пословања РЈ „Водовод и канализација“	29
10.2. Редовне активности и резултати у РЈ Водовод и канализација у 2021. години	30
11.РЈ ЧИСТОЋА	36
11.1. Остварење циљева пословања РЈ „Чистоћа“	36
11.2. Редовне активности и резултати у 2021. години	38
12.ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ЗА 2021. ГОДИНУ	43
12.1. Биланс успјеха	44
12.1.1. Пословни приходи	45
12.1.2. Пословни расходи	45
12.1.3. Финансијски приходи	47
12.1.4. Финансијски расходи	47
12.1.5. Остали приходи	47
12.1.6. Остали расходи и губитци	47
12.2. Биланс стања	50
12.2.1. Стална средства и дугорочни пласмани	50
12.2.2. Текућа средства	51
12.2.2.1. Залихе материјала, резервних дијелова и ситног инвентара	51
12.2.2.2. Готовина и готовински еквиваленти	51
12.2.2.3. Краткоточна потраживања	51
12.2.2.4. Краткорочна потраживања од купаца	51
12.2.2.5. Потраживања за затезне камате	52
12.2.2.6. Потраживања од фондова за боловање	52
12.2.2.7. Активна временска разграничења	52

12.2.3.	Капитал	52
12.2.4.	Дугорочна резервисања	52
12.2.5.	Краткорочне обавезе.....	53
12.2.5.1.	Краткорочне финансијске обавезе	53
12.2.5.2.	Обавезе из пословања	53
12.2.5.3.	Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених	53
12.2.5.4.	Друге обавезе.....	53
12.2.5.5.	Обавезе за уплату ПДВ	53
12.2.5.6.	Обавезе за порезе	54
12.2.6.	Пасивна временска разграничења	54
12.3.	ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА.....	54
12.4.	УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА	55
12.4.1.	Тржишни ризик	55
12.4.2.	Ризик ликвидности	55
12.4.3.	Кредитни ризик	55
12.5.	ИЗАБРАНИ ФИНАНСИЈСКИ ПОДАЦИ	56
12.6.	ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ	57
12.6.1.	Показатељи профитабилности	58
12.6.2.	Показатељи активности.....	59
12.6.3.	Показатељи финансијског стања	59
12.6.3.1.	Показатељи ликвидности.....	59
12.6.3.2.	Показатељи економичности	60
12.6.3.3.	Показатељи задужености	60
12.6.3.4.	Рентабилност инвестираног капитала	61
13.ЗАКЉУЧАК	.....	63

1. УВОД

Извјештај о оствареним резултатима пословања ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ за 2021. годину припремљен је у циљу информисања корисника, купаца, партнера, оснивача и других заинтересованих страна, о релевантним показатељима пословања предузећа, прије свега о реализацији електроенергетског биланса, обиму производње и дистрибуције воде, количинама прикупљеног и депонованог отпада, одржавању и уређењу јавних и зелених површина, реализацији плана пословања, плана људских ресурса и плана улагања. Кроз извјештај су дата поређења остварених енергетских величина, водних биланса и финансијских величина у односу на остварења из претходних година.

Овај извјештај је креиран на основу извјештаја о раду за 2021. годину свих организационих јединица у предузећу, у којима су детаљније објашњене дјелатности и процеси рада предузећа, те на основу финансијског извјештаја.

Пословна 2021. година била је пуна изазова за ЈП “Комунално Брчко” – од пандемије болести COVID-19, која је отежала организацију посла, посебно на терену, преко проблема у водоснабдијевању локалних водовода, до дотрајале инфраструктуре која захтијева реконструкцију, кваровима на возилима и зимским проблемима са кваровима на електро мрежи. Ипак, предузеће има чиме бити и задовољно, јер је и ову пословну годину завршило позитивним пословним резултатом. За више од 450 радника редовно се исплаћују плате и измирују све остале обавезе. Кварови на локалним водоводима су отклоњени, а мрежа и бунари ревитализовани. Реализовани су и грантови за побољшање електродистрибутивне инфраструктуре. Повећан је возни парк у РЈ Чистоћа итд.

Остварена је нето добит у износу од 1.368.995 КМ. Укупни приходи остварени су у износу од 47.475.670 КМ, а укупни расходи у износу од 46.106.675 КМ. Тиме је и ове пословне године настављен континуитет позитивног и стабилног пословања Предузећа, уредног измиривања обавеза према добављачима, државним органима и институцијама, те запосленима и кредиторима.

Презентоване информације у Годишњем извјештају о пословању могу послужити за реално и објективно сагледавање резултата пословања у протеклој години, те за доношење пословних одлука о побољшању рада ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ у наредном периоду, а све у циљу дугорочне одрживе успјешности у пословању и развоја предузећа, уз повећање ефикасности и уважавање захтјева интегрисаног система управљања.

1.1. Оснивање предузећа

Јавно предузеће „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ основано је Одлуком Скупштине Брчко дистрикта БиХ број: 0-02-022-81/07 од 26.06.2007. године („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број: 20/07, 21/07, 24/08.) и уписано у Регистар код Основног суда Брчко дистрикта БиХ под бројем: 096-0-Reg-07-000889 од 28.12.2007. године. Предузеће послује од 01.01.2008. године у складу са Одлуком о оснивању и Законом о јавним предузећима Брчко дистрикта БиХ.

1.2. Дјелатност предузећа

Основне дјелатности ЈП „Комунално Брчко“ су дистрибуција, снабдијевање и трговина електричном енергијом, производња и дистрибуција воде, прикупљање, транспорт и депоновање отпада, чије обављање је уређено кроз организациону структуру од четири радне јединице:

- ✓ РЈ Електродистрибуција,
- ✓ РЈ Водовод и канализација,
- ✓ РЈ Чистоћа, и
- ✓ РЈ Администрација.

1.3. Руководство предузећа

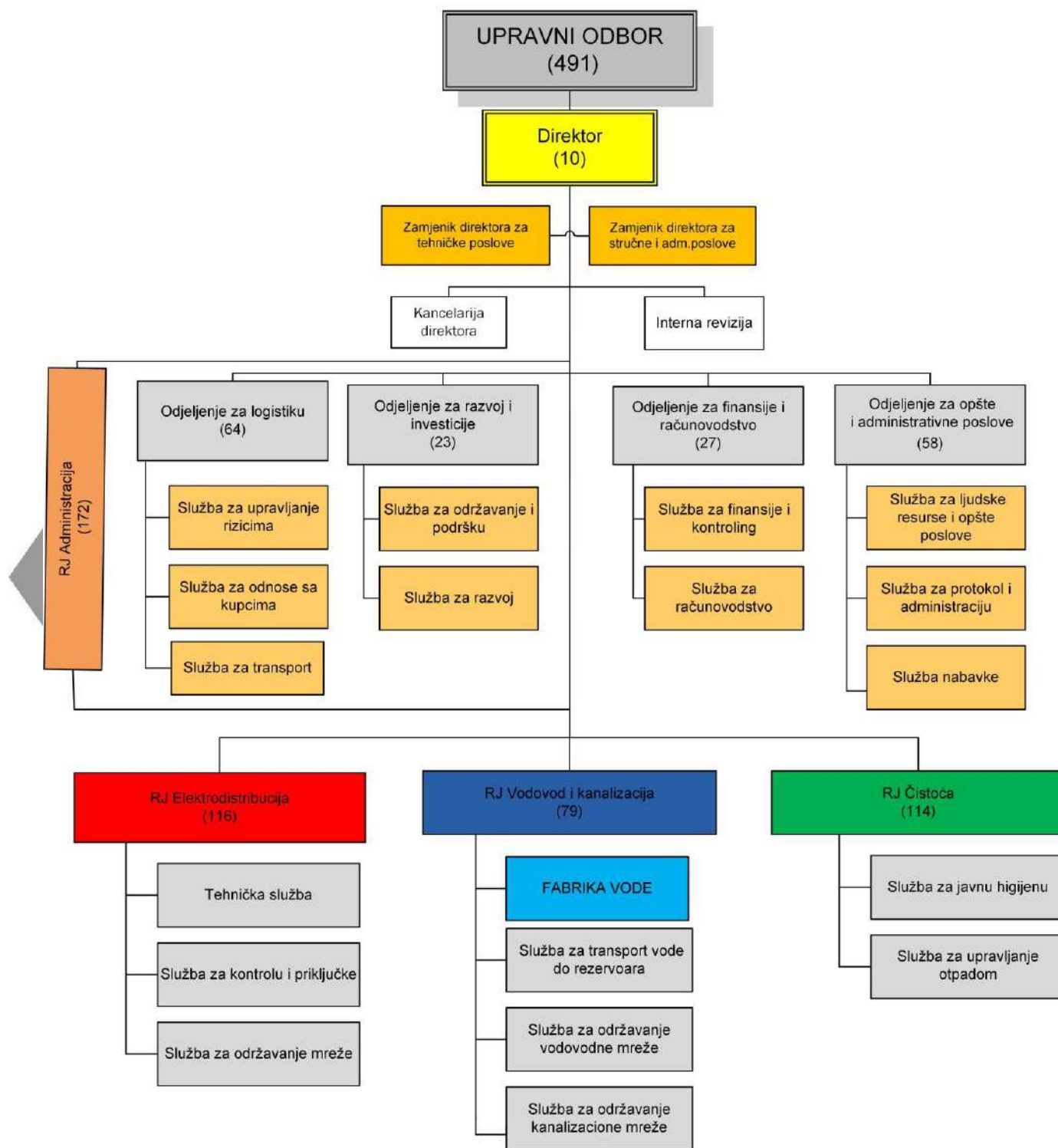
Јавним предузећем „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ управља Управни одбор од пет чланова, који за свој рад одговара оснивачу – Скупштини Брчко дистрикта БиХ.

Након више од осам мјесеци рада у смањеном саставу, 29. децембра 2021. године одржана је сједница Управног одбора предузећа у комплетном саставу. Један од чланова Управног одбора, Миодраг Перановић, разријешен је чланства у Управном одбору на лични захтјев у марту 2021. године, док је (сада већ) претходни предсједник УО такође затражио разрјешење у новембру 2021. године, што је Скупштина Брчко дистрикта БиХ прихватила.

Након што је надлежна скупштинска комисија провела избор нова два члана, а Скупштина их именовала, од децембра 2021. године у Управном одбору предузећа су: Саша Вркачевић, Мирсад Хасанбашић, Муамер Ахметспахић, те Драган Томић и Давор Нинић, као нови предсједник Управног одбора.

Директор предузећа је Кемал Атић, а замјеници директора Драган Јелисић и Бранка Ђурић.

2. ШЕМА ОРГАНИЗАЦИОНЕ СТРУКТУРЕ ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“

3. КОРПОРАТИВНА КУЛТУРА

Мисија ЈП “Комунално Брчко” - Наша мисија је да пружамо услуге дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом, производњу и дистрибуцију воде, прикупљање и одводњу отпадних вода, прикупљање и депоновање отпада те одржавање хигијене јавних површина. Све услуге су на нивоу прописаног квалитета, максимално прилагођене захтјевима корисника. Послујемо транспарентно, поштујући законске прописе, примјењујући највише стандарде у области управљања пословним процесима и развијамо партнерске односе са корисницима наших услуга, институцијама, добављачима те осталим заинтересованим странама.

Визија ЈП “Комунално Брчко” – Желимо бити примјер успјешног предузећа које пружа комуналне услуге у складу са највишим стандардима квалитета, остварујући задовољство купаца, запослених и шире друштвене заједнице, те предузеће које стално унапређује процесе рада и систем пословања, интегришући питање заштите животне средине, бриге за запосленике и посјетиоце, те безбједност информација у све радне активности.

ТЕМЕЉНЕ ВРИЈЕДНОСТИ :

- **Професионалност** – у обављању послова и задатака запосленици поступају исправно, праведно и непристрасно, те савјесно и одговорно, у складу са највишим професионалним стандардима, прописима и роковима, изграђујући при томе односе међусобног повјерења и сарадње;
- **Усмјереност на купце** – препознајемо потребе наших купаца, те доприносимо остваривању њихових циљева, нудећи им високо-квалитетну услугу;
- **Еколошка освијештеност** – темеље за будуће генерације градимо заједно са локалном заједницом, при томе омогућавајући заштиту животне средине, побољшање квалитета живота заједнице у којој послујемо, као и одрживи развој;
- **Тимски рад** – пружање квалитетне услуге и стварање нових вриједности за ширу заједницу, резултат је тимског рада. Заједничким дјеловањем придоносимо развоју предузећа, уз потпуно уважавање индивидуалности сваког појединог запосленика, као и посебности окружења у којем послујемо;
- **Лични развој** – сваки наш запосленик посједује потенцијал и на нама је да омогућимо потпуни развој вјештина и стручних знања које посједује. Посебно цијенимо и подстичемо развој наших људских потенцијала у циљу стварања додатне вриједности за свакога од њих понаособ, као и предузећа у цјелини.
- **Одговорност и посвећеност** - сваки наш запосленик одговорно приступа сваком задатку, те даје максимум у постизању најбољих резултата и остварењу постављених циљева.

СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ :

- **Финансијска самоодрживост** предузећа по свим дјелатностима,
- **Квалитетна услуга**, у складу са захтјевима купаца и важеће легислативе,
- **Материјално-техничка опремљеност** предузећа у складу са потребама и захтјевима пословних процеса,
- **Водећи снабдјевач електричном енергијом** купаца у Брчко дистрикту БиХ,
- **Повећани капацитети и компетенције** предузећа за обављање комуналне дјелатности,
- **Одржани и унапријеђени системи управљања**,
- **Ефикасно управљање људским ресурсима**.

4. ИНТЕГРИСАНИ СИСТЕМ УПРАВЉАЊА

ЈП „Комунално Брчко“ послује поштујући и примјењујући захтјеве Система управљања квалитетом у складу са међународним стандардом ISO 9001:2015, затим Система управљања околином у складу са ISO 14001:2015, Система управљања заштитом и безбједношћу на раду у складу са ОН&S 45001:2018 и у складу са Системом управљања сигурношћу информација ISO 27001:2013.

Циљеви и планирани резултати у свим сегментима пословања предузеће реализовани су уз поштовање дефинисане Политике квалитета, Политике заштите животне средине, ОН&S политике и Политике сигурности информација.

ПОЛИТИКА КВАЛИТЕТА

Пословни успјех ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ се заснива на залагању и успостављању одговорности у цијелокупном предузећу на свим нивоима, а у циљу постизања задовољства свих заинтересованих страна, првенствено купаца, пружањем услуга:

- снабдијевања и дистрибуције електричне енергије,
- производње и дистрибуције воде,
- прикупљања и депоновања отпада, те
- одржавања јавних површина.

Постизање задовољства свих заинтересованих страна настојимо остварити кроз примјену система управљања квалитетом, узимајући у обзир све аспекте ризика. Систем управљања квалитетом смо успоставили и стално побољшавамо на свим нивоима, тако да сви запослени, предвођени руководством, имају обавезу да:

- поштују законе и друге обавезујуће прописе,
- удовоље захтјевима и прате потребе купаца,
- поступају у складу са додијељеним одговорностима и утврђеним процедурама, уз стално побољшање ефикасности пословних процеса и квалитета испоручених услуга;
- познају, одржавају и проводе политику управљања квалитетом, те је учине транспарентном.

Општи циљеви управљања квалитетом, уз повећање задовољства свих заинтересованих страна, су:

- континуирано пратити потребе купаца и у том смислу развијати и прилагођавати услуге да би се задовољили захтјеви, потребе и очекивања купаца;
- континуирано пратити и унапређивати кључне показатеље процеса;
- континуирано оспособљавати, едуковати и информисати запослене у нормалним условима рада, као и у потенцијано ванредним ситуацијама за остваривање циљева и пословне политике;
- усмјереност на прибављање и кориштење најсавременијих информатичких, комуникационих и техничко–технолошких ресурса, те осигурати инфраструктуру и окружење за угодан и сигуран рад;
- континуирано унапређивати систем управљања квалитетом у складу са захтјевима међународног стандарда ISO 9001:2015.

Општи циљеви представљају оквир за постављање годишњих појединачних циљева. Политика квалитета је саставни дио опште пословне политике ЈП „Комунално Брчко“ и за њено остварење одговорно је руководство предузећа.

ОКОЛИНСКА ПОЛИТИКА

Руководство ЈП „Комунално Брчко“ је усмјерено на стално унапређење система управљања заштитом околине и захтјеве стандарда ISO 14001:2015 је интегрисало у све пословне процесе.

Предузеће је идентификовало све аспекте који имају утицаја на околиш, процјенило ризике, израдило планове третмана ризика, а све у циљу минимизирања утицаја пословних активности на околиш.

У циљу одржавања успостављеног система управљања заштитом околине посвећени смо:

- Разматрању аспекта заштите околиша приликом провођења свих наших пословних активности;
- Поштовању позитивних законских прописа у области заштите околиша;
- Редовном мјерењу и вредновању околних утицаја свих наших активности да би осигурали да се најзначајнији околinski аспекти највише прате и најбрже побољшавају;
- Примјени савремених технологија у процесима, прихватањем за околиш;
- Предузимању неопходних мјера за контролу могућих околних инцидената и несрећа, те, колико је могуће ублажавању, односно спријечавању њима узрокованог загађења околине;
- Управљању отпадом у складу са усвојеним процедурама;
- Пажљивом поступању и оптималном кориштењу хемикалија и енергената. Настали отпад, колико је могуће, усмјеравамо на поновну употребу или рециклажу;
- Подстицању наших запосленика да буду одговорни према околишу, те улагању у образовање наших запосленика;
- Повезивању с локалном заједницом и учествовању у активностима на теме које се односе на заштиту околиша.

Управљањем аспектима околиша желимо препознати и спријечавати могуће ризике, а побољшати могуће прилике које утичу на околиш. Сви запослени су дужни придржавати се усвојене Околinsке политике у складу са утврђеним

одговорностима и овлаштењима, користећи сва своја знања и искуство.

ЈП „Комунално Брчко“ се обавезује да осигура све потребне ресурсе да би Околинска политика била примјењива и да би се остварили постављени околински циљеви.

ОХ&С ПОЛИТИКА

Највише руководство ЈП „Комунално Брчко“ је успоставило, примјењује и одржава политику безбједности и здравља на раду/ОХ&С политику, у оквиру дефинисаног опсега и подручја примјене имплементираног ОХ&С система.

ОХ&С политиком желимо исказати посвећеност:

- спуњавању законских, регулаторних и уговорних захтјева;
- пружању безбједних и здравих услова рада, у циљу спречавања повреда и нарушавања здравља у вези са радом, а која је одговарајућа за сврху, величину и контекст организације и за специфичну природу ОХ&С ризика и прилика;
- постављању ОХ&С циљева на релевантним функцијама и нивоима;
- елиминисању опасности и смањивању ОХ&С ризика; сталном побољшавању ОХ&С система; консултовању запослених приликом доношења одлука и учествовању запослених у доношењу одлука и представника запослених у развоју, планирању, примјењивању, вредновању перформанси и мјерама за побољшавање заштите здравља и безбједности на раду;
- утврђивању ефективности предузетих мјера које се односе на ОХ&С ризике, ОХ&С прилике те законске и друге захтјеве;
- утврђивању остваривања кључних индикатора перформанси (КПИ) процеса у ОХ&С систему;
- приправности за реаговање у ванредним ситуацијама и одговору на њих;
- правовременом реаговању на инциденте или неусаглашености, укључујући и одређивање и примјењивање потребних мјера;
- сталној обуци и усавршавању запослених чији је посао везан за безбједност и здравље на раду.

Политика безбједности и здравља на раду/ОХ&С политика се повремено преиспитује и мијења када је то потребно. У остварењу постављене политике безбједности и здравља на раду/ОХ&С политике очекујемо учешће свих запослених у ЈП „Комунално Брчко“.

ПОЛИТИКА СИГУРНОСТИ ИНФОРМАЦИЈА

Циљ ове политике је да исказе одређеност, спремност и обавезу организације да унаприједи све неопходне процесе, правила и процедуре да би се заштитила информациона имовина ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“ Д.О.О. БРЧКО ДИСТРИКТ БиХ и критичне пословне активности, од свих потенцијалних пријетњи, те осигурала усклађеност са захтјевима стандарда ISO 27001:2013, са регулаторним, статутарним, уговорним и законским захтјевима.

Усклађеност са овом политиком је неопходна да би се обезбиједио континуитет пословања, те минимизирала пословна штета спречавањем и умањењем настанка и утјецаја сигурносних инцидента.

Ова политика се односи на:

1. све организационе јединице у ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“,
2. све информације које ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“ обрађује у свим својим оперативним активностима без обзира да ли се обрађује електронски или у папирној форми,
3. сву информациону имовину која служи за обраду информација,
4. све запослене у ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“, као и све сараднике и пословне partnере.

Ова политика ће бити доступан свима који раде за или у име ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“ и објављена на интернет страници ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“ за добављаче, купце и остале заинтересоване стране.

Изјава о политици

Политика ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“ је да обезбиједи:

- да је информациона имовина заштићена од неовлаштеног приступа,
- да је приступ информацијама обезбијеђен у складу са законским и регулаторним прописима,
- висок степен заштите личних података,
- да су испуњени сигурносни захтјеви у погледу доступности информација, као и остале неопходне информационе имовине за обраду информација потребних за оперативне активности, који су идентификовани од стране власника информационе имовине,
- да планови континуитета пословања буду изражени, одржавани и тестирани,
- да се сигурносни захтјеви, учинци, успостављене контроле стално провјеравају, преиспитују и унапређују,
- систематски приступ управљању ризицима у области сигурности информација,
- континуирану обуку запослених у области сигурности информација,
- да се пријави и анализира сваки сигурносни инцидент у складу са интерним актима.

Власници информација и информационе имовине у оквиру ЈП „КОМУНАЛНО БРЧКО“ су одговорни за идентификацију, примјену и одржавање контрола над информационом имовином и ризицима којима је изложена. Менаџмент ће осигурати континуирано унапређење Система за управљање сигурношћу информација

5. ОСТВАРЕЊЕ ЦИЉЕВА КВАЛИТЕТА ЗА 2021. ГОДИНУ

Циљеви квалитета за 2021. годину су усвојени када и План пословања предузећа за 2021. годину, с обзиром да су саставни дио Плана. Управни одбор усвојио је циљеве квалитета на сједници одржаној 28.12.2020. године. Циљеви и њихово остварење закључно са 31.12.2021. године, дати су у табеларном приказу:

Р.БР.	ЦИЉ	ОДГОВОРНО ЛИЦЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ	РОК ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ	РЕАЛИЗАЦИЈА
1.	Смањени губици -у електродистрибутивној мрежи испод 10% -у Водоводној мрежи испод 40%	шеф РЈ Електродистрибуција шеф РЈ Водовод и канализација	31.12.2021.	Циљ није остварен: губици ел. енергије износе 10,90 %, а воде 55,89 %
2.	Смањење броја неочитаних купаца -у Електродистрибуцији испод 1% -у Водоводу испод 3,5%	шеф РЈ Електродистрибуција шеф РЈ Водовод и канализација	31.12.2021.	Циљ дјелимично остварен: број неочитањих купаца ел. енергије = 0,12 %, а број неочитаних водомјера= 10,66 %
3.	Стављање под даљински надзор за читање свих купаца који имају полуиндиректно бројило	шеф РЈ Електродистрибуција	31.12.2021.	Циљ остварен
4.	Остварити процент наплате свих услуга од 96,50% (97% наплата електричне енергије, 94,50 % наплата воде и 90% наплата услуге одвоза смећа), по текућој фактурисаној реализацији Наплата акумулираних потраживања из предходних година у износу 500.000 КМ	помоћник директора за логистику	31.12.2021.	По збирном извјештају фактурисано 01.01.-31.12.2021., а наплаћено 01.02.-31.01.2022. остварена је наплата у износу од 97,91% (98,36% наплате ел.енергије; 95,30% наплата воде и 94,07% наплата услуга одвоза смећа +1.065.622 КМ наплата из ранијих година (950.000 КМ ел.енергије; 49712 КМ воде; 65.910 КМ одвоз смећа)
5.	96% примљених захтјева и рекламација ријешено у дефинисаним роковима	помоћник директора за логистику шефови РЈ	31.12.2021.	96,28% примљених захтјева ријешено у деф.роковима (примљено 23.677, а ријешено 22.797 захтјева). По РЈ: Електро 95,31%; ВиК 95,70%; Чистоћа 96,66%; Администрација 98,12
6.	Остварена просјечна оцјена задовољства купаца 3,9 у систему од 1-5	шеф Сектора за прикључке и рекламације шефови РЈ	31.10.2021.	Циљ остварен Просјечна оцјена 4,02.
7.	Остварен бољи финансијски резултат по РЈ Чистоћа за 5% у односу на 2020. годину	Шеф РЈ Чистоћа	31.12.2021.	Циљ остварен 31.12.2020.= -259.914КМ 31.12.2021.= -184.400 КМ
8.	Педузеће рецетификовано за система управљања заштитом здравља и безбједности на раду у складу са стандардом ISO 45001:2018	Менаџер квалитета	31.07.2021.	Циљ реализован

9.	Предузеће сертификовано за систем управљања енергијом у складу са ISO 50001:2018	Вођа пројекта сертификације	31.12.2021.	Циљ није реализован
----	--	-----------------------------	-------------	---------------------

6. ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ ОБИЉЕЖИЛИ 2021. ГОДИНУ

Мјесец	Догађаји и активности
<i>Јануар</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Скупштина Брчко дистрикта БиХ усвојила План пословања ЈП „Комунално Брчко“ за 2021. годину - Скупштина дала сагласност на приједлог Одлуке о измјени одлуке о оснивању ЈП “Комунално Брчко” и на Одлуку о измјени Статута ЈП “Комунално Брчко” - Обављен редован годишњи попис у предузећу - Предузеће ресертификовано за Систем управљања заштитом животне средине. - Проведен екстерни аудит Система управљања квалитетом, који је оцијењен позитивно. - Реализовано зимско одржавање путева и улица
<i>Фебруар</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Санирана хаварија на главном дистрибутивном цјевоводу код Ислахијета - Подржана акција “Очистимо Мајевицу” - Уређење трајница и грмова у градском подручју
<i>Март</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Скупштина усвојила Годишњи извјештај о раду предузећа за 2020. годину - Реорганизација рада због COVID-19 - Дезинфекција јавних површина око здравствених објеката и пијаца - Реализован екстерни ИСМС аудит, који је оцијењен позитивно - Набављено нових 40 контејнера 1.100 l за замјену оштећених - Подржане акције грађања на чишћењу Фазанерије, насеља Дубраве и парка у насељу Илићка, као и акција “Сат за планету Земљу”
<i>Април</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Представници Општине Лукавац посјетили Фабрику воде у оквиру посјете Брчко дистрикту БиХ, с циљем прикупљања добрих искустава из наше локалне заједнице - Започела реализација више пројеката за изградњу кабловских водова и трафостаница на подручју Дистрикта - У част Дана планете Земље испред ЈУ Техничке школе посађено осам садница липе - Реализована бесплатна акција прикупљања, одвоза и депоновања крупног отпада
<i>Мај</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Супервизор за Брчко посјетио РЈ Електродистрибуција због набавке двије мобилне трафостанице - Реализована прва онлине изложба паса у организацији Сектора за збрињавање напуштених животиња - Прољећно уређење града
<i>Јун</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Прикључен нови бунар у резервоар Стјепковица - Инсталирана нова информатичка опрема за управљање процесом производње воде

Извјештај о раду и финансијском пословању ЈП „Комунално Брчко“ за 2021. годину

	<ul style="list-style-type: none"> - Набављена два возила за потребе теренског рада РЈ ВиК - Саниран пожар на градској депонији
Јул	<ul style="list-style-type: none"> - Почели плански ремонти ЧТС 35/10 kV - Проведено преиспитивање од стране руководства за системе ISMS и OH&S - Санација квара на транспортном цјевоводу - Помоћ у гашењу пожара у фабрици Зока - Провођење санитарних мјера у одржавању биљака на јавним површинама
Август	<ul style="list-style-type: none"> - Пријем за приправнике - Уградња линијских растављача на електродистрибутивној мрежи - Смањена издашност изворишта Исламовац и резервоара Штрепци - Предузеће ресертификовано у складу са ISO 45001
Септембар	<ul style="list-style-type: none"> - Реализована едукација КВ возача за рад на грађевинским машинама - Организована посјета фабрици воде у Славонском Брод - Проведено мјерење притиска у хидрантима - Подршка акцији “Очистимо Земљу за један дан”
Октобар	<ul style="list-style-type: none"> - Обраћање директора пред Скупштином поводом информације о реализацији мјера за отјлањање проблема у функционисању предузећа из 2017. године - Усвојен нови Закон о електричној енергији, у чијој изради су учествовали и запосленици предузећа - ДЕРК обавио редован годишњи надзор као регулатор - Садња донираних садница (од стране OSCE) у ОШ Грчица
Новембар	<ul style="list-style-type: none"> - Предсједник Управног одбора Анто Илић поднио оставку - Скупштина усвојила шестомјесечни извјештај о пословању предузећа - Одржана формална јавна расправа о новим тарифама електричне енергије - Проведена морфолошка анализа комуналног отпада на градској депонији - Инсталација нових електроенергетских објеката - Проведено преиспитивање СУК и СУО система управљања - Саниран квар у водоводној мрежи у Шаторовићима - Завршена јесења садња биљног материјала - Подршка манифестацији „Чари зиме”
Децембар	<ul style="list-style-type: none"> - 14. година од оснивања предузећа - Управни одбор поново у пуном саставу (изабран предсједник и недостајући члан УО) - Редовна посјета супервизора предузећу - Организовани састанци са представницима мјесних заједница - Проведен екстерни надзорни аудит Система квалитета - Ванредне електро - интервенције због снијега - Ревитализацији бунара на изворишту Исламовац - Санација цјевовода у насељу Репино Брдо - Чишћење цјевовода на Буквичком платоу - Реализована периодична обука за заштиту од пожара

7. ЉУДСКИ РЕСУРСИ

Приоритетни задатак за постизање успјеха у раду привредних организација и цјелокупан напредак у пословању јесте стратешко управљање развојем људских ресурса.

Људски ресурси, односно њихова знања и вјештине представљају најважнији ресурс у предузећу, који је основ за изградњу и дугорочно очување конкурентске предности. Полазећи од карактеристика данашњег пословног окружења, ријеч је о широком сету активности усмјерених на јачање мотивације и задовољства запослених. Једино на овакав начин посматран ХРМ (Хуман Ресоурце Манаџмент - управљање људским ресурсима) представља окосницу остваривања стратешких циљева организације.

7.1. Реализоване активности у 2021. години

По систематизацији радних мјеста у ЈП „Комунално Брчко“ предвиђен је укупно 491 извршилац, док је на дан 31.12.2021. године у Предузећу запослено 436 лица, од чега је 429 на неодређено и 7 на одређено вријеме. Такође, у предузећу на 31.12.2021. године 17 приправника обавља приправнички стаж.

Национална структура запослених на одређено и неодређено вријеме (без приправника) на дан 31.12.2021. године је:

Националност	Бошњаци	Срби	Хрвати	Остали	Укупно
Година					
2021	191	180	58	7	436
2020	202	188	61	7	458
2019	207	194	62	7	470
2018	195	195	60	7	457

Осим запослених на одређено и неодређено вријеме, током 2021. године око 90 особа је ангажовано по основу захтјева за ангажовање на ППП или по основу уговора о дјелу.

У 2021. години реализовани су следећи конкурси за попуну упражњених радних мјеста:

РЈ	Позиција	Позиција на неодређено/одређено	Број извршилаца	Статус
РЈ Администрација	Радник на обезбјеђењу	неодређено	1	завршено
РЈ Администрација	Инфо службеник	неодређено	1	завршено
РЈ Електродистрибуција	Електромонтер за ТС КВ	неодређено	1	завршено
РЈ Електродистрибуција	Очитач електричне енергије/достављач ССС/КВ	неодређено	5	завршено
РЈ Електродистрибуција	Радник на оцавању НК	неодређено	1	завршено
РЈ Електродистрибуција	Електромонтер контролор КВ	неодређено	1	завршено
РЈ Електродистрибуција	Електромонтер контролор ВКВ	неодређено	1	завршено
РЈ Електродистрибуција	Електромонтер за расвјету КВ	неодређено	1	завршено

Извјештај о раду и финансијском пословању ЈП „Комунално Брчко“ за 2021. годину

РЈ Електродистрибуција	Дежурни електромонтер ВКВ	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Очитач воде/достављач ССС/КВ	неодређено	2	завршено
РЈ Водовод и канализација	Радник на одржавању	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Водоинсталатер пословођа ВКВ/КВ	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Електричар ССС/ВКВ/КВ	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Погонски лаборант ВШС/ССС	неодређено	1	завршено
РЈ Чистоћа	Возач	неодређено	4	завршено
РЈ Чистоћа	Референт економско - аналитичких послова ВСС/ВСШ	неодређено	1	завршено
ЈПК	Приправници ВСС и ССС	одређено	19	завршено
РЈ Администрација	Помоћник директора за опште и административне послове	неодређено	1	поништен
РЈ Администрација	Радник на обезбјеђењу	неодређено	1	завршено
РЈ Администрација	Благајник	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Очитач воде/достављач	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Радник на одржавању водоводне мреже	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Погонски лаборант	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Шеф сектора техничке припреме	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Груповођа - пословођа за водоинтервенције	неодређено	1	завршено
РЈ Водовод и канализација	Оператер на пречишћавању воде	неодређено	1	завршено
РЈ Чистоћа	Возач	одређено	1	завршено
РЈ Чистоћа	Радник на руковању мањим уређајима	неодређено	2	завршено
РЈ Чистоћа	Радник на прикупљању отпада	неодређено	1	завршено
РЈ Администрација	Шеф уреда директора	одређено	1	поништен
РЈ Администрација	Рефрент ЗНР и ППЗ	неодређено	1	завршено

Један од основних захтјева система квалитета је стручност и оспособљеност запосленика за обављање радних задатака, руковање опремом, обављање процесних активности, контролу квалитета производа и процеса у складу са захтјевима радног мјеста и пословних процеса. Стручно оспособљавање запослених се реализује у складу са:

- ✓ планом стручног усавршавања и оспособљавања запослених,
- ✓ ванпланском едукацијом
- ✓ интерном едукацијом.

У 2021. години реализоване су следеће активности на **стручном усавршавању и образовању запослених**:

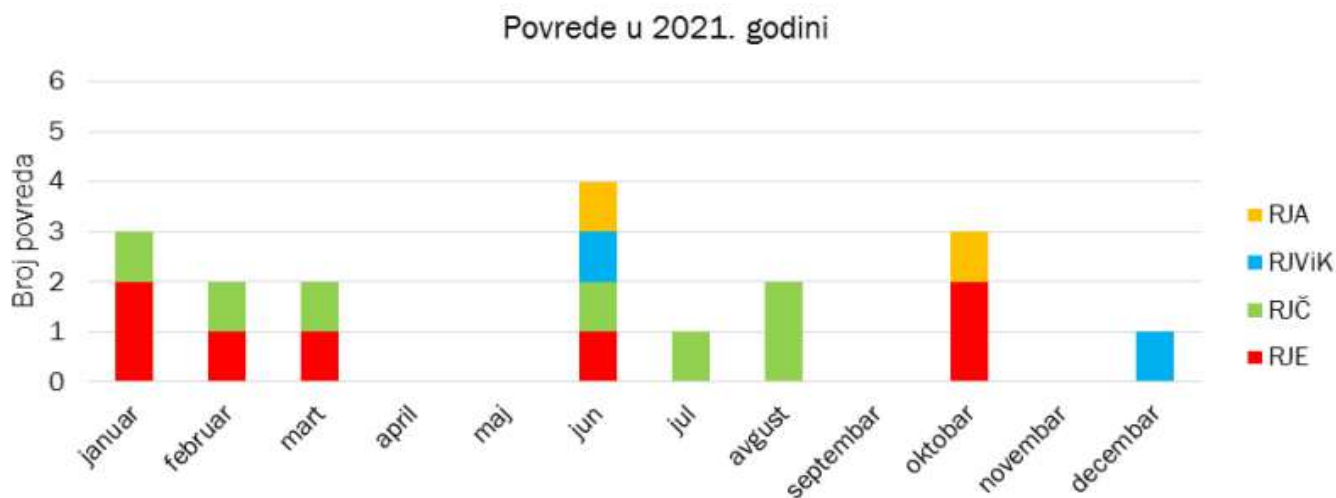
	Назив едукације	Врста едукације	Број учесника
1	Развојне фазе интерне ревизије	екстерна	2
2	Годишњи обрачун 2020 - састављање и подношење финансијских, пореских и осталих извјештаја и примјена нових стандарда и прописа	екстерна	2
3	Контролне активности код припреме за ревизију у јавном сектору	екстерна	1
4	Савјетовање - процјена штета на возилима	екстерна	1
5	Континуирана едукација финансијско - рачуноводствене професије	екстерна	2
6	Ревизија управљања ризицима у јавном сектору	екстерна	1
7	Ревизија управљања ризицима, FUK, GDPR, Екстерна оцјена	екстерна	1
8	Обука за оспособљавање КВ возача за рад на грађевинској машини дозер тип ТГ 110 Д	екстерна	4
9	Савјетовање о електродистрибутивним мрежама Србије	екстерна	3
10	Едукација за сигурно руковање на висини платформом ауто корпе	екстерна	3
11	Стручно оспособљавање и образовање радника који рукују запаљивим течностима и гасовима	екстерна	2
12	Обука за оспособљавање КВ возача за рад на специјалном возилу кипер са утоварном руком	екстерна	1
13	Стручно оспособљавање и образовање радника који рукују запаљивим течностима и гасовима	екстерна	8
14	Едукација за сигурно руковање на котловима за централно гријање	екстерна	1
15	Стратегија развоја и практична имплементација система финансијског управљања и контроле	екстерна	1
16	Стратегија развоја и практична имплементација система финансијског управљања и контроле	екстерна	1
17	Нови правилници прописани законом о рачуноводству и ревизији, нови правилник о примјени закона о порезу на доходак, те други нови прописи и њихова примјена	екстерна	2
18	Обука радника из области ЗНР И ЗПП	интерна	123
19	Управљање пројектима	интерна	15
20	Обука службеника за јавне набавке Јавне набавке у пракси	екстерна	1
21	Обука за оспособљавање КВ возача за рад на грађевинској машини компактор тип БОМАГ 570	екстерна	4
22	Обука за оспособљавање КВ возача за рад на специјалном возилу кипер са утоварном руком	екстерна	4
		Укупно	183

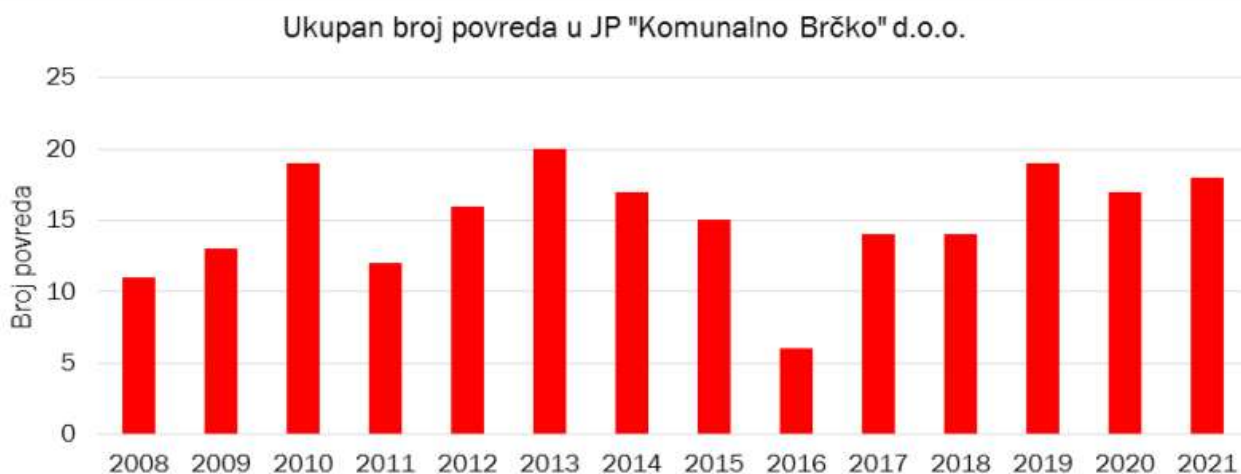
Својим запосленицима обезбједили смо највише стандарде услова за рад. Сви запослени у предузећу имају 24-часовно осигурање од посљедица несрећног случаја на радном мјесту и ван њега, као и допунско осигурање.

У 2021. године пријављено је 18 повреда на раду. Од 18 обрађених повреда, свих 18 је класификовано као “лакша тјелесна повреда”. Класификација је вршена на основу љекарског прегледа по настанку повреде. Од укупно 18 повреда, 15 повреда је настало усљед недостатка опште контроле над радом и поремећаја у процесу рада, двије повреде при доласку на рад и једна повреда при одласку са рада.

Заступљеност и распоред повреда по мјесецима и радним јединицама је графички представљен на графикаму 1:

На графикаму 2. приказане су повреде за период 2008-2021. године:

Служба за управљање ризицима извршила је на терену 70 контрола при обављању послова, ради примјене мјера за безбједан и сигуран рад и заштите од пожара, те контроле везане за периодични преглед електроизолационе опреме, употребне дозволе, контроле ради праћења извршења санитарног прегледа, контроле са доставом средства за дезинфекцију и једнократних заштитних маски (због COVID-19). У 2021. години организовано је 46 санитарних прегледа за запосленике предузећа.

8. РЈ АДМИНИСТРАЦИЈА

Радна јединица Администрација једна је од четири радне јединице у Предузећу која својим циљевима, активностима и радним задацима настоји да одржава и унапређује квалитетан однос са купцима, а уједно је и подршка у раду осталим радним јединицама.

Дјелатност Радне јединице Администрација обавља се кроз Канцеларију директора и четири одјељења:

- Одјељење за логистику,
- Одјељење за развој и инвестиције,
- Одјељење за финансије и рачуноводство, и
- Одјељење за опште и административне послове.

Канцеларија директора пружа подршку у раду Управном одбору и директору Предузећа кроз припрему и координацију активности, праћење реализације одлука највишег руководства, те припрему планова и извјештаја за ефикасно управљање Предузећем. Из Канцеларије директора се иницирају и реализују контроле и интерне ревизије свих сегмената пословања Предузећа, као и активности које су усмјерене на изградњу квалитетних односа са јавношћу и стварање препознатљивог и позитивног имица Предузећа у јавности.

Одјељење за логистику је кроз своје активности усмјерено на сарадњу, комуникацију и стално унапређење односа с купцима, те позиционирање имица Предузећа у јавности и заштиту на раду. У оквиру Одјељења организоване су Службе за односе с купцима, Служба за управљање ризицима и Служба за транспорт.

Одјељење за развој и инвестиције се кроз своје активности бави одржавањем интегрисаног система управљања, управљањем пројектима, одржавањем информационе и друге опреме, возила и објеката Предузећа. Одјељење активности проводи кроз Службу за развој и Службу за одржавање и подршку.

Одјељење за финансије и рачуноводство проводи финансијску политику Предузећа, управља новчаним токовима, примјењује рачуноводствене стандарде и припрема финансијске анализе и извјештаје. У саставу Одјељења су Служба за финансије и контролинг и Служба за рачуноводство.

Одјељење за опште и административне послове управља људским ресурсима, проводи поступке јавних набавки, брине о канцеларијском пословању и токовима документације у Предузећу, те о техничком и физичком обезбјеђењу имовине и лица у Предузећу. У саставу Одјељења су Служба за људске ресурсе и опште послове, Служба за протокол и администрацију и Служба набавке.

У 2020. години започеле су активности на изради нове организационе структуре предузећа, а настављене у 2021. До закључења овог извјештаја није усвојена нова систематизација радних мјеста.

9. РЈ ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА

РЈ Електродистрибуција је и у 2021. години обезбједила ефикасан дистрибутивни систем за испоруку електричне енергије за 36.520 крајњих купаца у Брчко дистрикту БиХ, те сигурно и поуздано снабдијевање електричном енергијом прописаног квалитета.

У 2021. години, за потребе конзума на територији Брчко дистрикта БиХ, од уговорног добављача МХ “Електродпривреда Републике Српске” а.д. Требиње, набављено је 285.648.775 kWh електричне енергије, што је за 4,73 % више у односу на 2020. годину и представља рекордан износ преузете електричне енергије са преносне мреже. Крајњим купцима је испоручено укупно 254.523.527 kWh електричне енергије, уз остварене губитке у дистрибуцији у релативном износу од 10,9 %, односно у апсолутном износу од 31.125.248 kWh. Квалитет снабдијевања у 2021. години био је на задовољавајућем нивоу, на шта указују индикатори континуитета испоруке који су побољшани у односу на претходну годину, која је је била знатно лошија по питању дужине трајања прекида и неиспоручене електричне енергије.

Електродистрибуција управља и одржава електромеру коју чини 100 km далековода 35 kV, 410 km далековода 10 kV, осам чворних трафо станица 35/10 kV и више од 480 трафо станица 10(20)/0,4 kV. Државна регулаторна комисија за електричну енергију донијела је 11.3.2020. године Одлуку о тарифама за снабдијевање електричном енергијом у оквиру универзалне услуге у Брчко дистрикту БиХ и Одлуку о тарифама за услуге дистрибуције електричне енергије у Брчко дистрикту БиХ, којима се регулишу цијене за услуге снабдијевања и дистрибуције електричне енергије на подручју Брчко дистрикта БиХ. Цијене су биле у примјени од 1.4.2020. године и у 2021. години није било измјена тарифа. У 2021. години уједно је очувана позиција водећег снабдјевача електричном енергијом на територији Брчко дистрикта БиХ.

Радна јединица Електродистрибуција организована је кроз рад сљедећих служби:

- Техничка служба,
- Служба за одржавање мреже, и
- Служба за контролу и прикључке.

9.1. Остварење циљева пословања РЈ „Електродистрибуција“

Радна јединица „Електродистрибуција“ је крајем 2020. пословне године поставила сљедеће циљеве пословања, чија реализација је планирана током 2021. године кроз наведене активности:

1. Смањени губици у испоруци електричне енергије на ниво испод 10%
  - Планска и ванредна контрола 3.500 мјерних мјеста крајњих купаца
  - Планска и интервентна замјена бројила електричне енергије
  - Стављање под даљински надзор свих купаца са полуиндиректним бројилима
  - Смањење броја неочитаних купаца испод 1%
2. Оптимизирани и контролисани трошкови пословања радне јединице
  - Контрола потрошње (трошкови горива, мазива, канцеларијског материјала, одржавања машина и др.)
  - Израда анализе трошкова – трендова пословања радне јединице у претходним годинама

Дистрибуција електричне енергије и снабдијевање купаца електричном енергијом у 2021. години вршена је на задовољавајући начин, иако је радна јединица била суочена са многим изазовима у раду. У 2021. години дошло је до незнатног пораста **дистрибутивних губитака** који су износили **10,90 %**. Губици су изнад просјечних остварених у другим дистрибутивним подручјима у БиХ, те је неопходно наставити са активностима на њиховом даљем смањењу, које ће детаљно бити обрађене кроз Оперативни план смањења губитака за 2022. годину.

Кадровска попуњеност РЈ Електродистрибуције у 2021. години није у складу са важећом систематизацијом, односно постоји већи број непопуњених позиција, прије свега недовољна кадровска попуњеност позиција инжињера електротехнике, ВКВ и КВ електромонтера. Суочени смо са проблемом одласка стручног кадра електро струке због напуштања фирме, одласка радника у пензију или на плаћено одсуство. Због свега наведеног, у наредном периоду неопходно је кадровско попуњавање упражњених радних мјеста и стварања бољих услова рада кроз ново финансијско вредновање рада стручног кадра дефицитарне електроструке, да бисмо зауставили негативан тренд одлива стручне радне снаге, а у циљу побољшања квалитета рада, што имплицира остварењу очекиваног финансијског резултата РЈ Електродистрибуција.

На дистрибутивну мрежу у 2021. години прикључено је 221 нових купаца. Обављено је 1.423 интервенције на мрежи, у оквиру интервентног одржавања. Када је ријеч о превентивном дјеловању, урађен је ремонт свих осам чворних трафостаница преносног односа 35/10 kV, те редовно одржаван и дезинфикован круг ових електроенергетских објеката. Превентивно је реализован и 181 налог на одржавању - ревизији трафостаница снаге 10/0,4 kV.

У 2021. години реализовано је и неколико пројеката по основу грантова из претходних година. У насељу Еш реализована је изградња двије нове трафостанице – КБТС “Ново Брчко 17” и ТС “Ш 4”. Ријеч је о два од седам електроенергетских објеката за које је 2018. године “Одлуком Владе Брчко дистрикта БиХ о одобравању Програма утрошка средстава за додјелу грантова ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ за замјену постојећих и изградњу нових трафостаница на подручју Брчко дистрикта БиХ“ издвојено 500.000 КМ. Према овом програму, од момента издвајања новчаних средстава до закључења овог извјештаја још су изграђене и спојене на дистрибутивну мрежу компактна бетонска трансформаторска станица (КБТС) „Мујкићи 5“, БСТС „Беговача 3“, БСТС „Брка 8“ и БСТС „Грбавица 9“. Програмом је обухваћено и каблирање далековода 10 kV Бијела, за шта је прибављено одобрење за грађење и слиједи реализација. Исте године, 2018., Влада је одобрила Програм утрошка средстава за додјелу гранта за изградњу замјенске трафостанице КБТС 10/0,4 kV (400 kVA) умјесто постојеће БСТС Водовод 2 (100 kVA) и каблирање дијела 10 kV далековода Горице. Овај програм је такође реализован у 2021. години.

Према Програму гранта од 1.500.000 КМ, додијељеног предузећу из Буџета Дистрикта 2020. године, набављене су двије мобилне трафостанице 10(20)/0,4 kV. Затим, набављене су трафостанице «Маоча 8», «Рашљани 4», «Буквик 6» и «Доњи Брезик», које ће бити инсталиране и спојене на електродистрибутивну мрежу, након што Одјељење за комуналне послове прибави урбанистичке сагласности и грађевинске дозволе, као дио обавеза овог одјељења у реализацији програма, а што је у току у вријеме закључења извјештаја. Овим грантом обухваћена је и изградња 35 kV кабловског вода од ЧТС 35/10 kV Брчко I до ЧТС 35/10 kV Брчко III са припадајућим оптичким водом, те изградња 10/20 kV кабловског вода од ЧТС 35/10 kV Брчко III до 10(20)/0,4 kV Центар 1. За ове послове израђени су идејни пројекти, а у току је прибављање урбанистичке дозволе и одобрења за градњу, што је у надлежности Владе – Одјељења за комуналне послове. Изградња нових електроенергетских објеката неопходна је због дотрајалости или оптерећења постојећих, с обзиром да се из године у годину повећава број прикључака на електродистрибутивну мрежу.

Када је ријеч о одржавању далековода, реализована су 84 налога на редовном одржавању далековода 10 kV, те обављена расјека растиња испод траса далековода. Расјека растиња обављена је и испод далековода 35 kV, те обављена ревизија ДВ 35 kV Модран, ДВ 35 kV Крепшић, ДВ 35 kV Сеоњаци, ДВ 35 kV Брезово поље, ДВ 35 kV Брчко IА и IВ, ДВ 35 kV Челић и ДВ 35 kV Г. Рахић. Реализована је и санација прекида ужета на ДВ 35 kV Сеоњаци – Г.Рахић насталог усљед сњежних падавина.

Када је ријеч о интервенцијама на нисконапонској мрежи, уграђено је 29 дрвених и 85 АБ стубова. Реализоване су интервенције:

- ✓ на НН мрежи у насељу Ивици и поправак дионице од 10 поља након невремена које је изазвало пад НН водова и кућних прикључака;
- ✓ израде уземљења на НН мрежи у насељу Ријеке у Омладинској улици;
- ✓ полагање НН водова за прикључење НН излаза са старе ТС Водовод 2 на нову ТС Водовод 5;
- ✓ полагање НН водова за израду НН расплета са ТС Ново Брчко 13 и Ново Брчко 17, спајање и пуштање под напон и уређење трасе;
- ✓ санација и отклањање кварова насталих усљед сњежних падавина на НН мрежи у насељима: Горњи Зовик, Штрепци, Бунарић, Пешкири, Шаторовићи, Исламовац, Каравлашка Маоча, Паланка, Горњи Рахић, Чанде, Ћосети, Бијела, Рашљани и Горња Скакава.

Када је ријеч о расвјети, оспособљено је 4.606 оштећених расвјетних тијела, те постављена декоративна расвјета за вријеме новогодишњих празника, међу којима нови асортиман набављен средствима гранта Владе Брчко дистрикта БиХ.

Захваљујући улагању у Систем даљинског надзора и управљања (SDNiU) којим управљамо из Дистрибутивног центра управљања (ДЦУ), омогућено је брзо и ефикасно детектовање недостатака у раду електроенергетских објеката на 35 kV и 10 kV напонским нивоима, као и скраћење времена застоја у испоруци електричне енергије појединим групама купаца кроз предузимање мјера брзе реконфигурације напајања, што смо користили и у вријеме извођења ремонта и ревизије. Неопходна даља надоградња и одржавање овог система.

9.2. Редовне активности и резултати у 2021. години у РЈ Електродистрибуција

Када је ријеч о **билансу електричне енергије**, у наредној табели приказане су преузете количине електричне енергије за 2020. и 2021. годину упоредно, по мјесецима:

Мјесец	Набављена електрична енергија у kWh	
	I-XII 2020	I-XII 2021
Јануар	31.601.458	29.729.989
Фебруар	25.017.677	26.341.075
Март	25.344.613	27.876.037
Април	20.272.846	23.410.951
Мај	18.570.243	18.235.241
Јун	17.747.254	18.485.788
Јул	18.365.206	20.591.160
Август	18.542.772	20.083.359
Септембар	18.405.290	17.888.702
Октобар	22.797.378	24.549.102
Новембар	26.131.191	26.773.863
Децембар	29.941.543	31.683.508
Укупно	272.737.471	285.648.775

Просјечна набавна цијена електричне енергије у 2021. години износила је 10,4260 пф/kWh, а **мјесечни трошкови**, остварени по основу набавке електричне енергије, приказани су по мјесецима у сљедећој табели:

Мјесец	Вриједност набављене ел.ен. у KM	Набављена количина ел.ен. kWh	Просјечна набавна цијена пф/kWh
Јануар	3.099.649	29.729.989	10,4260
Фебруар	2.746.320	26.341.075	10,4260
Март	2.906.356	27.876.037	10,4260
Април	2.440.826	23.410.951	10,4260
Мај	1.901.206	18.235.241	10,4260
Јун	1.927.328	18.485.788	10,4260
Јул	2.146.834	20.591.160	10,4260
Август	2.093.891	20.083.359	10,4260
Септембар	1.865.076	17.888.702	10,4260
Октобар	2.559.489	24.549.102	10,4260
Новембар	2.791.443	26.773.863	10,4260
Децембар	3.303.323	31.683.508	10,4260
Укупно	29.781.741	285.648.775	10,4260

У 2021. години реализовано је укупно 254.523.527 kWh електричне енергије, а реализација по категоријама и групама дата је у наредној табели:

2021.	Потр. на 35 kV [kWh]	Потр. на 10 kV [kWh]	Ост. пот. на 0,4 kV [kWh]	Јавна расвјета [kWh]	Домаћинства [kWh]	Неовлаштен а потрошња и корекције [kWh]	Укупно [kWh]
Јан.	147.000	3.469.484	4.841.274	1.082.031	16.143.068	8.908	25.691.765
Феб.	724.500	3.445.217	4.509.360	921.000	13.719.311	37.087	23.356.475
Март	1.092.000	3.620.397	4.727.509	940.642	14.383.349	41.592	24.805.489
Април	147.000	3.326.181	4.058.605	762.561	10.976.283	1.195.064	20.465.694
Мај	126.000	2.831.843	3.468.413	707.889	9.814.563	2.696	16.951.404
Јун	514.500	3.294.641	3.885.828	589.194	8.600.338	7.742	16.892.243
Јул	1.060.500	3.493.118	4.388.372	617.736	9.430.463	37.882	19.028.071
Авг.	703.500	3.528.419	4.278.272	709.373	9.342.029	-4.805	18.556.788
Сеп.	115.500	3.616.416	3.620.656	805.724	8.511.211	44.939	16.714.446
Окт.	577.500	3.863.457	4.405.933	964.089	10.248.330	1.047.691	21.107.000
Нов	378.000	3.638.825	4.793.049	1.093.468	13.724.469	29.527	23.657.338
Дец	189.000	4.014.910	5.405.695	1.141.604	16.496.924	48.681	27.296.814
Укупно	5.775.000	42.142.908	52.382.966	10.335.311	141.390.338	2.497.004	254.523.527

Учешћа појединих категорија потрошње у укупној реализацији електричне енергије за 2021. годину, изражено у процентима, приказује сљедећа табела:

Категорија потрошње	Потр. на 35 kV	Потр. на 10 kV	Ост. пот. на 0,4 kV	Јавна расвјета	Домаћинство
Учешће у реализацији (%)	2,27	16,56	20,58	4,06	55,56

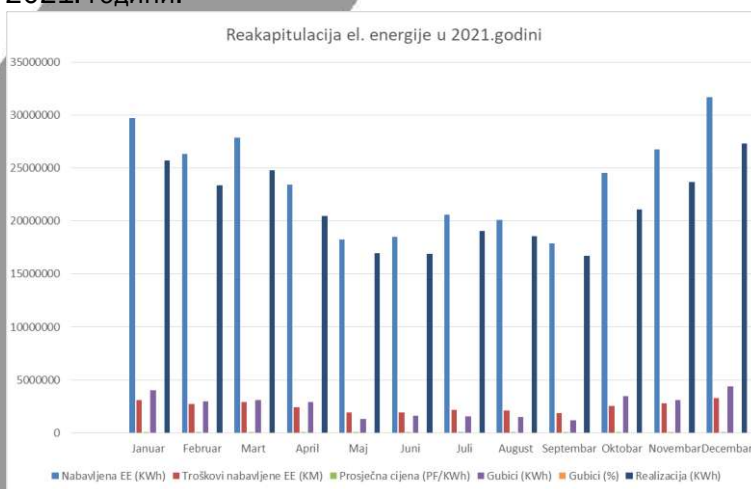
У 2021. години остварени су **укупни губици** у апсолутном износу од 31.125.248 kWh, односно у релативном износу 10,90 %. У односу на остварене релативне дистрибутивне губитке у 2020. години, када су износили 10,65% повећани су за 2,3 % .

Упоредни преглед губитака остварених у 2020. и 2021. години дат је сљедећом табелом:

Мјесец	ГУБИЦИ			
	2021.		2020.	
	kWh	%	kWh	%
Јан.	4.038.224	13,58	3.932.216	12,44
Феб.	2.984.600	11,33	2.763.340	11,05
Март	3.070.548	11,02	2.534.472	10,00
Април	2.945.257	12,58	1.453.643	7,17
Мај	1.283.837	7,04	2.539.536	13,68
Јун	1.593.545	8,62	1.376.580	7,76

Јул	1.563.089	7,59	1.766.231	9,62
Авг.	1.526.571	7,60	1.629.301	8,79
Септ.	1.174.256	6,56	1.434.087	7,79
Окт.	3.442.102	14,02	2.391.390	10,49
Нов.	3.116.525	11,64	3.974.784	15,21
Дец.	4.386.694	13,85	3.254.083	10,87
Укупно	31.125.248	10,90	29.049.663	10,65

Приказ рекапитулације електричне енергије дат је сљедећим графиканом, на којем се могу видјети односи набавке, реализације, губитака и трошкова набављене електричне енергије на мјесечном нивоу у 2021. години:

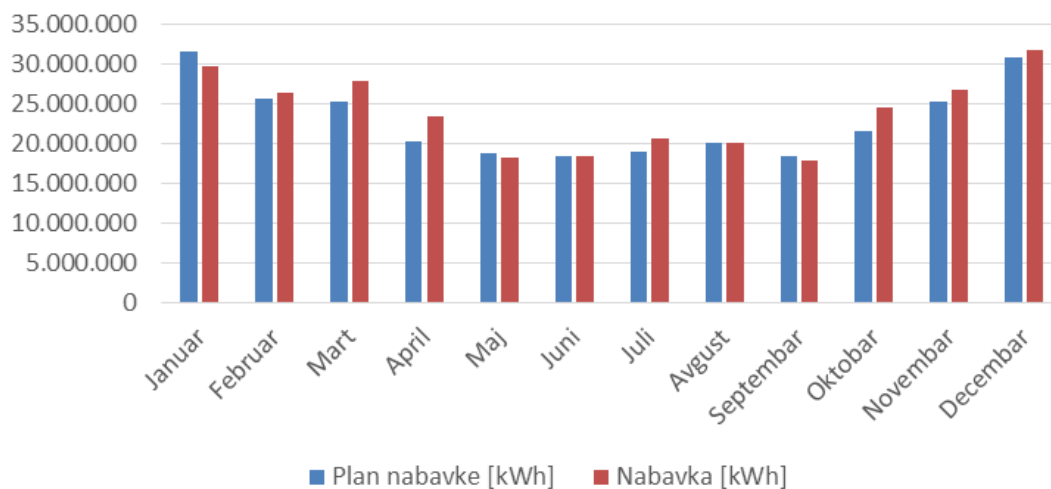

У наставку је дат табеларни и графички приказ планираних и реализованих количина електричне енергије у 2021. години:

2021.	План набавке	Набавка	Однос Набавка/План
	[kWh]	[kWh]	[%]
Јануар	31.600.000	29.729.989	94
Фебруар	25.700.000	26.341.075	102
Март	25.200.000	27.876.037	111
Април	20.200.000	23.410.951	116
Мај	18.800.000	18.235.241	97
Јуни	18.400.000	18.485.788	100
Јули	19.000.000	20.591.160	108
Август	20.000.000	20.083.359	100
Септембар	18.500.000	17.888.702	97
Октобар	21.600.000	24.549.102	114
Новембар	25.200.000	26.773.863	106
Децембар	30.800.000	31.683.508	103
УКУПНО	275.000.000	285.648.775	104

Grafički prikaz odnosa plana i realizacije nabavke el.energije u 2021.godini

Повећање потрошње електричне енергије резултирало је и одступањем набављених количина електричне енергије од планираних, у првом реду код купаца на 10 kV напонском нивоу, затим код купаца из категорије Остала потрошња на 0,4 kV , те код купаца из категорије Домаћинства.

У наредним табелама приказани су показатељи континуитета испоруке (SAIDI и SAIFI) за период 2017.-2021. година, те у складу са прекидима, процијењене количине неиспоручене електричне енергије.

Дужина трајања дуготрајних прекида напајања по крајњем купцу у току мјесеца/године SAIDI

2017. година	740,90
2018. година	817,43
2019. година	572,83
2020. година	687,78
2021. година	632,06
Просјек	690,20

	Број краткотрајних прекида напајања по крајњем купцу у току мјесеца/године	Број дуготрајних прекида по крајњем купцу у току мјесеца/године САИФИ
2017. година	3,48	3,65
2018. година	2,37	5,15
2019. година	2,39	2,67
2020. година	4,59	6,14
2021. година	4,27	3,20
Просјек	3,42	4,16

Неиспоручена електрична енергија се евидентира од 2017. године и ради се о процјени која се рачуна као вриједност енергије остварене претходног дана у истом временском периоду када је био застој у испоруци електричне енергије.

Користе се подаци са SCADA/DMS система када је ријеч о застојима на средњенапонској мрежи, а уколико је застој на НН мрежи путем АММ система за даљинско читање.

Неиспоручена електрична енергија по годинама		
Година	Планирани застоји (kWh)	Непланирани застоји (kWh)
2017.	154.967	190.316
2018.	246.890	206.228
2019.	163.316	166.257
2020.	136.584	316.708
2021.	131.282	222.327
Просјек (kWh)	166.608	220.367

У 2021. години забиљежени су повољнији индикатори дужине трајања дуготрајних прекида по купцу у минути у односу на петогодишњи просјек, као и количина неиспоручене електричне енергије по планираним застојима, али су сњежне падавине, праћене вјетром, у децембру 2021. године у значајној мјери поквариле остале индикаторе континуитета испоруке.

Остале реализоване активности и остварени резултати у Радној јединици „Електродистрибуција“ за извјештајни период по кључним областима су:

Контрола постојећих и прикључење нових купаца

Пројекат/Активност	Резултат
Активности на контроли потрошње електричне енергије код постојећих купаца електро-мреже	<ul style="list-style-type: none"> ☑ контрола 2.436 мјерних мјеста ☑ 353 техничка пријема мјерног мјеста ☑ 225 израђених прикључака ☑ 697 замјена трофазног СМТ/Enel/Монофазно СМТ/Енел
Откривање неовлаштене потрошње	<ul style="list-style-type: none"> ☑ 289 регулисања прикључне снаге по захтјеву и уплати крајњих потрошача и лимитирања ☑ 24 измјештања мјерног мјеста на стуб или јавну површину
Прикључење нових купаца на мрежу	<ul style="list-style-type: none"> ☑ 555 прикључења ☑ 319 искључења ☑ 19 купаца код којих је пронађена неовлаштена потрошња електричне енергије ☑ 446.707 очитаних потрошача ☑ 522 неочитана потрошача ☑ 446.707 подијељених рачуна

Резултати рада РЈ Електродистрибуција у 2021. години су задовољавајући, с обзиром на све потешкоће које прате свакодневно извршавање задатака. Постоји довољно простора за напредовање у наредном периоду, нарочито ако се узме у обзир чињеница да је усвојен нови Закон о електричној енергији Брчко дистрикта БиХ, којим су ријешена многа питања у електроенергетској дјелатности, али и наметнуте нове обавезе, са којима ћемо бити суочени.

У наставку је наведено неколико приједлога мјера да би се наставило квалитетно снабдијевање електричном енергијом купаца на подручју Брчко дистрикта БиХ, те побољшао квалитет рада РЈ Електродистрибуција:

- кадровско попуњавање упражњених позиција у РЈ Електродистрибуција-приоритетно
- адекватно вредновање рада дефицитарног кадра у РЈ Електродистрибуција (инжењери електротехнике, ВКВ и КВ електричари, електротехничари ССС) да бисмо спријечили даљи одлив стручне радне снаге и постали конкурентни на тржишту рада
- обнова возног парка
- више пажње посветити едукацији радника да би своје радне задатке могли обављати на квалитетнији начин
- наставити реализацију пројекта уградње паметних бројила и интеграцију у АММ систем
- анализирати и кориговати ценовник услуга РЈ Електродистрибуција
- одвојити дјелатности Дистрибуције и Снабдијевања према препорукама ДЕРК-а и новог Закона о електричној енергији у Брчко дистрикту БиХ
- кадровски, материјално и технички се оспособити да би адекватно могли извршавати нове обавезе које намеће Закон о електричној енергији у Брчко дистрикту БиХ.

10. РЈ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА

Радна јединица Водовод и канализација задужена је за производњу и дистрибуцију воде, управљање и одржавање главног транспортног и осталих цјевовода у градском и појединим локалним водоводним системима, те за одржавање канализационе мреже. Ова организациона јединица бави се и изградњом нових водоводних мрежа, нових водоводних прикључака, читањем потрошње воде и организовањем рада на прикупљању и транспорту отпадних вода. У току 2021. године у Фабрици воде произведено је 3.683.837 м³ воде, а прикључено 268 нових купаца на водоводну мрежу, којом предузеће управља. Закључно са 31.12.2021. године у бази купаца воде налази се 21.288 потрошач.

У РЈ Водовод и канализација рад је организован кроз следеће организационе јединице:

- Фабрика воде,
- Служба за одржавање производње и транспорт воде до резервоара,
- Служба за одржавање водоводне мреже, и
- Служба за одржавање канализационе мреже.

Радна јединица Водовод и канализација одржава 214 km градске водоводне мреже, као и локалне водоводе:

- извориште Домажић (Церик, Хргови, дио Дубрава)
- извориште Стјепковица (Доња Скакава, Горња Скакава, Пањици, Приједор, Доњи Буквик, Горњи Буквик, Вујичичи, Гајеви, Буковац, Витановићи, Уловић)
- резервоар Штрепци (Штрепци, Паланка, Брка, Боће, Бодериште, Зовик, Шаторовићи).

Дужина канализационе мреже је око 170 km, ревизионих окана има 7.383, а прикључака на канализациону мрежу 7.500.

Током 2020. и 2021. године Одјељење за комуналне послове реализовало је радове на пројекту “**Изградња новог бунарског шахта на бунару БШЗ на изворишту Стјепковица**, са прикључењем на дистрибутивну мрежу према резервоарима“. Вриједност радова износила је 8.500,00 КМ. Реализацијом овог пројекта, створени су услови за укључење новог бунара, изграђеног 2018. године, у постојећи резервоар, чиме је повећан капацитет воде са овог изворишта, који данас кумулативно износи око 20 l/сек и довољан је за потребе конзумног подручја, а којим управља РЈ Водовод и канализација.

Запосленици Службе за одржавање водоводне мреже у децембру су отклонили **квар на мрежи у насељу Репино брдо**. Након испирања и чишћења цјевовода, муљних испуста и других инсталација на мрежи, нешто више од 60 купаца воде у овом дијелу Дистрикта стекло је услове за квалитетније снабдијевање водом. Ово насеље се налази у систему водоснабдијевања Исламовац – Штрепци, те је у другој половини године било обухваћено програмом рестрикција, које су уведене због недовољне количине воде на изворишту.

Средином децембра реализовани су и радовима на **ревитализацији једног од три бунара**, који су у систему експлоатације воде у локалном водоводном систему **Исламовац - Штрепци**. Током извођења ових радова становници насељених мјеста Штрепци, Паланка, Брка, Боће, Бодериште, Горњи и Доњи Зовик, Шаторовићи, Горње и Доње Дубравице имали су смањен притисак воде и

прекиде у водоснабдијевању, те је провођен рестрикциони режим испоруке воде у складу с расположивом количином воде на преостала два бунара. Након изведених радова, водоснабдијевање је нормализовано, рестрикције укинуте и обезбјеђена је довољна количина воде за основне животне потребе становништва.

На водоводном систему „Буквичког платоа“ започели су радови на реконструкцији водоводног система, испирању мреже, замјени дотрајалих материјала и елемената мреже, због велике количине каменца у цијевима. Из истог разлога, на овом подручју долазило је до учесталог пада притиска у мрежи и нестанка воде, посебно у љетњем периоду када је потрошња повећана. Радови се настављају и у 2022. години.

10.1. Остварење циљева пословања РЈ „Водовод и канализација“

Радна јединица „Водовод и канализација“ је крајем прошле пословне године (у односу на извјештајни период, дакле 2021. године) поставила сљедеће **циљеве пословања**, чија реализација је планирана кроз наведене **активности**:

1. Обезбјеђење континуираног рада Фабрике воде, постројења за производњу и дистрибуцију воде за пиће
  - Набавка потребне опреме, средстава и материјала за обезбјеђење континуираног рада
  - Набавка хемикалија и средстава за рад интерне лабораторије
  - Испитивања узорака у екстерним лабораторијама
2. Квалитетно функционисање водоводне мреже
  - Реализација плана редовног одржавања (управљање системом, испирања мреже, детекција цурења)
3. Смањење губитака у водоводној мрежи испод 40%
  - Детекција скривених губитака у улицама са повећаном учесталошћу кварова
  - Отклањање пријављених кварова (цурења) у што краћем року
4. Континуитет испоруке воде за пиће на локалним водоводима у складу са захтјевима Правилника о здравственој исправности воде за пиће
  - Надзор и одржавање бунара на локалним водоводима
5. Смањење броја неочитаних водомјера испод 3,5%
  - Набавка и сервисирање водомјера са даљинским читањем
  - Ажурирање базе података о купцима
6. Обезбјеђење функционисања канализационе мреже и несметане одводње отпадних вода
  - Надзор рада и одржавање објеката фекалне канализационе мреже
  - Све интервенције изведене у року од 24х од момента пријаве захтјева за примљеног путем ЦРМ-а

Када је ријеч о **континуираном раду Фабрике воде**, купци су били уредно снабђевени водом за пиће у складу са захтјевима и стандардима које прописује Правилник о здравственој исправности воде за пиће БиХ, потребном количином воде и дефинисаним притиском. У 2021. години произведено је 3.683.837 m³ воде (у 2020. години произведено је 3.476.724 m³).

Набавком и инсталацијом нове **информатичке опреме** побољшана је сигурност у управљању и контроли процеса производње воде у Фабрици воде. Поступајући у складу са препорукама Извјештаја са надзорног аудита DIN EN ISO 27001:2013, извршена је набавка и инсталација надоградње софтвера и лиценци, као и услуге инсталирања на рачунар који је набављен за потребе СЦАДА система за праћење, управљање и контролу процеса производње воде за пиће. Овим инвестиционим улагањем побољшана је ефикасност система управљања заштитом информација, те сигурносни ниво стандарда, али и повећана сигурност у вођењу процеса производње воде за пиће.

У новембру 2021. године у оквиру инвестиционог одржавања водоторња Вранкићка извршена уградња два електромагнетна мјерача протока воде ДН 300 на улазу и излазу из водоторња и монтажа хидростатичке сонде за мјерење нивоа. Опрема је увезана у постојећи систем даљинског надзора и управљања, који контролише PLC.

Набавке потребних средстава рада, опреме и услуга сервиса за потребе одржавања и функционисања Фабрике воде (и припадајуће лабораторије) проводиле су се у складу са Планом набавки за 2021. годину, те су сви поднеси захтјеви резултовали закључењем уговора који су успјешно и реализовани. Евидентиран је пораст цијена хемикалија које се користе у производњи воде.

Према дефинисаним околинским циљевима за 2021. године, који се односе на заштиту животне средине у складу са ISO 14001: 2015 израђени су **околински програми** у складу с којима је извршено испитивање дефинисаних околинских аспеката на Фабрици воде: отпадне воде прије испуштања у ријеку Саву, дехидратисаног муља и концентрације озона. Сва испитивања су проведена у овлашћеним институцијама, а резултати испитивања су у складу с дефинисаним стандардима. Према законској обавези, извршено је и испитивање вентила сигурности, посуда под притиском и изолационих драгер апарата.

План контроле квалитета воде за пиће реализован је у цјелости, сви узорци узети за анализу задовољавају захтјеве Правилника о здравственој исправности воде за пиће БиХ, како са микробиолошког, тако и физичко хемијског аспекта.

Функционисање Службе за одржавање водоводне мреже је изразито отежано због боловања, неплаћених одсуства, одлазака у пензију и непопуњавања или неадекватног попуњавања упражњених радних мјеста, те су пословни процесу у овој организационој јединици угрожени.

Већем броју купаца (2.197) на **даљинском систему читања** водомјера, крајем године упућена су обавјештења ради контроле мјерних мјеста у њиховим стамбеним јединицама. До краја године ријешена су 1.234 захтјева или 56,16%, а активност се наставља и у 2022. години. Замијењено је 537 водомјера.

За потребе пројекта “Изградња водоводне мреже у улици Сабита Алаудина Ужичанина”, који је финансиран средствима гранта Владе Брчко дистрикта БиХ, извршена је набавка водоводног и грађевинског материјала, а реализација почиње у 2022. години.

10.2. Редовне активности и резултати у РЈ Водовод и канализација у 2021. години

Контрола квалитета воде за пиће проводи се према Плану контроле квалитета и одредбама Правилника о здравственој исправности воде за пиће БиХ на два нивоа. У лабораторији Пододјељења за Јавно здравство, путем које надлежни Инспекторат Брчко дистрикта БиХ врши провјеру здравствене исправности воде за пиће, врши се контролна физичко-хемијска анализа, која се примарно, на свакодневном нивоу, проводи и у лабораторији предузећа. Микробиолошка анализа врши се у микробиолошкој лабораторији Јавног здравства и ЈЗУ „Здравствени центар“ Брчко.

У градском водоводном систему проценат позитивних микробиолошких узорака износио је 1,54 % од укупног броја узетих узорака за анализу и 0,84% позитивних узорака на основу урађених физичко-хемијских анализа. У локалном водоводном систему проценат позитивних микробиолошких узорака износио је 1,30 % од укупног броја узетих узорака за анализу и 0,39 % позитивних узорака на основу урађених физичко-хемијских анализа.

На свим тачкама узорковања, гдје је налаз био позитиван, проведене су корективне активности и поновљено узорковање до добијања исправног налаза.

ГРАДСКИ ВОДОВОД

- Микробиолошки преглед

ЈАНУАР - ДЕЦЕМБАР	Број узорак	Број позитивних (неисправних) узорак	Број негативних (исправних) узорак
Градски водовод	290	284	6
Фабрика воде	98	98	0
Укупно	388	382	6

- Физичко-хемијска анализа

ЈАН.- ДЕЦЕМБ.	екстерна лабораторија			интерна лабораторија			укупно екстерна лабораторија + интерна лабораторија	одговара		не одговара
	број узорак	одговара	не одговара	број узорак	одговара	не одговара		прописима Правилника о хигијенској исправности воде за пиће		
Градски водовод	348	344	4	96	93	3	444	437	7	
Фабрика воде	36	36	0	353	353	0	389	389	0	
Укупно	384	380	4	449	446	3	833	826	7	

Према обавези из Пр.9.1-02/01 у лабораторији Фабрике воде урађена је анализа отпадних вода.

ЛОКАЛНИ ВОДОВОДИ

- Микробиолошки преглед

ЈАНУАР – ДЕЦЕМБАР	Број узорак	Број позитивних (неисправних) узорак	Број негативних (исправних) узорак
Локални водоводи (Стјепковица, Штрепци, Домажић)	230	3	227

- Физичко-хемијска анализа

2020.	екстерна лабораторија			интерна лабораторија			укупно екстерна лабораторија + интерна лабораторија	Одговара		Не одговара
	број узорак	одговара	не одговара	број узорак	одговара	не одговара		прописима Правилника о хигијенској исправности воде за пиће		
Локални водоводи (Стјепковица, Штрепци, Домажић)	179	178	1	74	74	0	253	252	1	

У наставку су приказане реализоване активности и остварени резултати рада у Радној јединици Водовод и канализација за извјештајни период по кључним процесима рада:

Одржавање градске водоводне мреже

Пројекат/Активности	Резултат
<p><i>Реализација планског, инвестиционог и интервентног одржавања дистрибутивне мреже, извођење радова на изградњи нове мреже, читања потрошње</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ У оквиру активности на одржавању мреже урађено је следеће: <ul style="list-style-type: none"> ✓ 268 нових прикључака на водоводној мрежи, ✓ 249 санација цурења на водоводној мрежи, ✓ 531 цурење воде у шахту (од којих су 464 захтјева у статусу „на рјешавању“ у Служби за односе с купцима) ✓ 1.293 испирања градске и локалних водоводних мрежа на хидранатима и муљним испустима, свакодневно испирање и одзрачивање мреже на локалним водоводима, ✓ није било замјене хидраната, али је вршено њихово испитивање у сарадњи са надлежним одјељењем Владе ✓ 425 детекција цурења ✓ 528 мјерења притиска ✓ 43 мјерења протока ✓ 227 издатих комуналних сагласности, ✓ 180 у припреми техничке документације прикључка ✓ 95 примопредаје инсталација из ГИС базе података, према захтјевима Владе Брчко дистрикта БиХ и трећих лица ■ Редовне контроле стања инсталација и објеката водоводне инфраструктуре вршене су у свим дијеловима градског и локалних водоводних система под управом РЈ Водовод и канализација; ■ Асфалтирање рупа насталих интервенцијама радне јединице приликом санација цурења и израде нових водоводних прикључака ■ Читање потрошње воде и достава рачуна на мјесечном нивоу ■ Код грађана код којих је обрадом захтјева утврђено да су стечени правни и технички услови за прикључење, извршено је прикључење на мрежу; проценат прикључења по захтјеву корисника у 2021. години је 78,59 %. Преостали број поднесених захтјева није реализован јер подносилац не испуњава правне или техничке услове за прикључење, или су захтјеви још у обради. Укупно је у 2021. години поднесен 341 захтјев за прикључење, реализовано 268 нових прикључака; ■ Поступајући по рјешењу Инспектората Брчко дистрикта БиХ, а у сарадњи са Одјељењем за јавну безбједност, проведена је контрола исправности хидрантске мреже и хидраната на градском и руралном систему водоснабдијевања; ■ У оквиру активности на градском водоводном систему,

извршена је провјера функционалности притиска на 736 хидраната, мапираних у ГИС систему;

- Рад Службе за одржавање водоводне мреже одвијао се током године отежано; динамика радова није задовољавајућа, због недовољног броја извршилаца (НК радника, водоинсталатера, детекториста, затим запосленици на позијама шеф службе и сектора су новопримљени без претходног искуства у пословима водоснадијевања); евидентирани су бројни кварови на опреми и средствима рада. РЈ ВиК поднијела 89 захтјева за одржавање квара средстава рада (сјекачица асфалта и багер, као и недостатак још једног камиона, који је РЈ ВиК набавила, а који је преусмјерен за потребе РЈ Електродистрибуција);

Одржавање локалних водовода

Пројекат/активности	Резултат
<p><i>Реализација планског, инвестиционог и интервентног одржавања дистрибутивне мреже</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> Континуиран надзор над водним објектима и дистрибутивном мрежом над локалним водоводним системима Штрепци, Стјепковица и Домажић, провјера рада пумпи, стање водозахвата, количине хлора, стање вентила и хидраната на водоводној мрежи, чишћење одводних и дренажних канала, одржавање зона непосредне санитарне заштите, испирање водоводне мреже, нивелација компензационих посуда.
	<p>Извориште Стјепковица</p> <ul style="list-style-type: none"> Главни објекти водоводног система Стјепковица су: извориште Стјепковица са три бунара: Q Б1=2 l/s, QБ2=10 l/s, QБ3=15 l/s. Резервоар Стјепковица V=2*100 m² водом гравитационо снабдијева подсистеме за: <ul style="list-style-type: none"> Приједор (гравитационо) Сеоњаке, Скакаву Доњу, Јагодњак, Г. и Д. Вукшић, Улице (гравитационо) Пумпна станица за резервоар Виногради V=30m², који снабдијева подсистеме: Вујичићи (гравитационо) Резервоар Гајеви V= 100 m², који водом снабдијева Гајеве, Буквик, Витановиће, Буковац, Уловић, Лукавац Прекиди у водоснадијевању - на водоводном систему Стјепковица, нису вршене редукције нити рестрикције у испоруци воде купцима током 2021. године, али су евидентирани прекиди у испоруци воде код потрошача у Доњем Буквику и Брду Штерац, који су посљедица смањеног попречног профила цијеви и смањеног протока, због наталоженог каменца и дуготрајне експлоатације. На потезу од резервоара у Гајевима до избјегличког насеља свакодневно су провђене активности на исијецању и испирању цјевовода на идентификованим критичним тачкама зачепљења помоћу специјалног возила под високим притиском. ЈП “Комунално

Брчко” је преузело овај цјевовод у изведеном стању. Анализом пројектне документације уочено је да није уграђен већи број хидротехничких елемената (ваздушних вентила, муљних испуста, засуна) те сматрамо да ћемо њиховом уградњом поспјешити функционисање система, на чему се већ ради. Приликом чишћења избачена је велика количина седре, што је резултирало побољшаним протоком и притиском на тим дионицама. Радови се настављају и у 2022. години;

Извориште Штрепци – Исламовац

- Расположивост водних објеката - бунар Б1=2,2 l/сек, Б5=25-29 l/s са падом у 2021. години до 7,7 l/сек и бунар Б3 капацитета = 10-12 l/s са падом капацитета у 2021. години због недостатка воде до 6,7 l/сек;
- Водом из резервоара Штрепци са изворишта Исламовац водом се снабдијевају: Штрепци, Паланка, Брка, Боће, Бодериште, Горњи и Доњи Зовик, Шаторовићи и Доње и Горње Дубравице
- **Прекиди у водоснабдијевању** - у љетњем периоду, обиљеженом екстремно високом температуром и присуством већег броја конзумента у вријеме вршног оптерећења система, те усљед нерационалне потрошње и ненамјенске употребе воде за пиће у друге сврхе, упркос апелима предузећа да се вода троши само за основне животне намјене, изражени су проблеми у водоснабдијевању свих насеља која се снабдијевају са изворишта “Штрепци”, усљед недовољне количине воде на изворишту; због тога су вршене редукције и рестрикције у испоруци воде према свим потрошачима овог водоводног система; редукције су окончане у децембру ревитализацијом једног од бунара, што не гарантује рјешење проблема недовољне количине воде у за наредни љетњи период;

Извориште Домажић

- Расположивост водних објеката - бунар на изворишту Домажић је капацитета цца 10l/s; водом снабдијева насеља Церик, Дубрава до школе и Хргове;
- **Прекиди у водоснабдијевању** – од априла до јуна евидентиране су рекламације на пад притиска и нестанак воде, узрок недовољна количина воде у систему
- Предзеће планира у 2022. години урадити ревитализацију бунара Домажић
- Извориште Домажић са једним бунаром лоцираним на подручју Федерације БиХ у будућности неће моћи капацитетом подмирити потребе конзумног подручја. Стога је под хитно потребно реализовати једно од пројектних рјешења, којима би се становници Дубрава и Церика снабдјели водом са изворишта Брчко дистрикта БиХ.

Пројекат/Активност	Резултат
<p>Функционисање канализационе мреже и несметана одводња отпадних вода</p> <p>Планско и инвестиционо одржавање фекалне канализационе мреже</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обављене 229 редовних контрола рада јавне канализације, од тога 24 у присуству комуналних инспектора • Обављене 124 редовне контроле рада пумпних станица • Обављено 219 чишћења ревизионих окана • Није било уградње недостајућа поклопаца • обављено 60 годишњих инспекција канализационих колектора • обављено 71 генерално чишћење и испирање канализационих колектора • обављене санације канализационих колектора на двије локације • обављена санација шест ревизионих окана • обављена санација четири пумпне станице фекалне воде, уз измјену пумпних агрегата • израђен и постављен један недостајући поклопац на ревизионом окну • 21.4. обављена прољетна дератизација јавне канализације (уз помоћ ХЕС-а) • 20.10. обављена јесења дератизација јавне канализације (уз помоћ ХЕС-а) • Служба располаже само једним специјалним возилом за одржавање канализационе мреже, које је старо и у сталној експлоатацији више од 20 година, те је често на поправци и његова даља употреба представља висок ризик застоја у раду и поступања по захтјевима корисника.
<p>Хитне интервенције на одржавању фекалне канализационе мреже и на припадајућим објектима.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обављене 203 хитне интервенције на примарној и 258 интервенција на секундарној канализационој мрежи по заprimљеним захтјевима путем ЦРМ апликације • обављено 35 интервенција као испомоћ Служби за одржавање водоводне мреже • очишћено 30 сливничких решетки • изведено 88 интервенција ван радног времена
<p>Услуга испоруке воде у цистерни</p>	<ul style="list-style-type: none"> • испоручено 58 аутоцистерни воде за ОШ Рашљани • испоручене 293 аутоцистерне воде за трећа лица • обављене 22 услуге чишћења и испирања канализације и црпљења септичких јама трећим лицима • подршка културно спортским манифестацијама на локалном нивоу (15.7. дежурство аутоцистерне са водом у насељу Шаторовићи, 20.7. дежурство аутоцистерне са водом у насељу Ражјево, 26.7. дежурство аутоцистерне са водом у насељу Попово Поље и 11.9. прање платоа испред мјесне заједнице у насељу Доњи Брезик)

11. РЈ ЧИСТОЋА

Радна јединица Чистоћа задужена је за прикупљање, транспорт и депоновање отпада, љетње и зимско одржавање улица и путева на подручју Брчко дистрикта БиХ у складу са додијељеним уговорима, уређење и одржавање јавних и зелених површина према налогу инвеститора, збрињавање напуштених и паса луталица, те управљање градском депонијом.

У РЈ Чистоћа рад је организован кроз двије службе:

- ✓ Служба за управљање отпадом, и
- ✓ Служба за јавну хигијену.

У оквиру Службе за јавну хигијену дјелује Сектор за збрињавање напуштених животиња.

11.1. Остварење циљева пословања РЈ „Чистоћа“

Радна јединица „Чистоћа“ је крајем прошле пословне године (2020.) поставила сљедеће **циљеве пословања**, чија реализација је планирана кроз наведене **активности**:

1. Обезбјеђење самоодрживог пословања Радне јединице:
  - Утврђивање економске цијене услуге прикупљања, транспорта и депоновања кућног отпада за физичка и правна лица (нове цијене услуге одвоза комуналног отпада)
2. Побољшање и унапређење свих врста услуга:
  - Проведен и реализован процес набавке неопходних возила за потребе Службе за управљање отпадом
  - Проведен и реализован процес набавке неопходних возила, радних машина и опреме за потребе Службе за јавну хигијену
  - Обезбјеђена потребна количина посуда за одлагање отпада
  - Пружање ванредних услуга правним и физичким лицима
  - Одвоз отпада на регионалну депонију у Зворнику
  - Стављање у функцију спалионице животињских лешева и анималног отпада
3. Побољшани услови збрињавања напуштених животиња и обезбјеђење услова за збрињавање – спаљивање животињских лешина и нуспроизвода са јавних површина
  - Обезбјеђење боље инфраструктурне повезаности у азилу и изградња надстрешница над боксовима за псе у азилу
  - Уређење азила – обезбјеђење бољих услова у смислу заштите животиња од временских прилика (сунце, киша, снијег, врућина, хладноћа ...)
  - Припрема паса за удомљавање
  - Интензивирање активности на повећању броја удомљених животиња
  - Увођење TRACE-с система у пословање Сектора
  - Организација изложбе паса мјешанаца
  - Спалионица анималног отпада у погону
  - Анализа воде у азилу
  - Ревизија рада азила од стране Канцеларије за ветеринарство Сарајево
  - Израда Процедуре за збрињавање нуспроизвода животињског поријекла и животињских лешина
  - Обезбјеђење возила и опреме за превоз и депоновање лешина и конфиската
  - Набавка средстава за дезинфекцију

- Обезбјеђење просторија, набавка заштитне одјеће и додатне опреме за потребе рада спалионице.

Када је ријеч о **обезбјеђењу самоодрживог пословања Радне јединице „Чистоћа“**, планирано је, на основу анализе финансијских показатеља из претходних периода, да у 2021. години буде донесен приједлог нових цијена услуге одвоза комуналног и других врста отпада, којим би били покривени оправдани пословни расходи утврђени на основу норматива и стандарда који важе у обављању комуналних дјелатности, као и тржишним цијенама улазних трошкова, а који су настали приликом обављања послова прикупљања, транспорта и депоновања отпада за правна и физичка лица на подручју Брчко дистрикта БиХ.

Цијене услуга прикупљања, транспорта и депоновања отпада за правна и физичка лица на подручју Брчко дистрикта БиХ се нису мијењале од 2005. године, те 16 година након њиховог усвајања нису достатне за покривање трошкова насталих пружањем ове услуге, што у великој мјери негативно утиче на самоодрживост рада РЈ Чистоћа и немогућност унапређења квалитета услуга у овој области. Ипак, овај циљ ни у 2021. години није реализован, нити је било захтјева према оснивачу Скупштини Брчко дистрикта БиХ да се на било који начин поново разговара о овој теми. 2018. године Скупштина је одбила приједлог повећања цијена прикупљања, одвоза и депоновања комуналног отпада. Радна јединица Чистоћа пословну је годину завршила негативним резултатом.

Када је ријеч о **побољшању и унапријеђењу свих комуналних услуга**, тај је циљ дјелимично испуњен. У извјештајном периоду планирана је набавка нове аутосмећаре мањих димензија 5-7 м³. Тендер за набавку објављен је у фебруару 2021 године. Извршено отварање понуда. Потписан Уговор. Испорука возила је каснила, а приликом примопредаје у децембру, 2021. године, Комисија за пријем возила је утврдила да испоручена надоградња специјалног возила не испуњава услове утврђене у тендерској документацији. Извршена је набавка ТГ-а за потребе депоније. Није било друге набавке неопходних радних машина, док је извршен дио планиране набавке алата, заштитне опреме за раднике, надстрешница за азил и надоградња базе података за азил. Извршена је набавка и 20 комада контејнера запремине 7 м². Према ванредним захтјевима правних и физичких лица, у 2021. години извршен је ванредан одвоз 243 контејнера запремине 5 – 7 метара кубних.

У оквиру пројекта **збрињавања отпада из Дистрикта на регионалној депонији у Зворнику**, који реализујемо у сарадњи са Владом Брчко дистрикта БиХ, у извјештајном периоду је набављено специјално возило за транспорт отпада и у току је изградња претоварне станице на Градској депонији.

У 2018. години набављена спалионица комуналног отпада која и даље нема употребну дозволу и локацијске услове. Набављена је средствима гранта Владе Брчко дистрикта БиХ.

Једна од позитивних активности је ангажовање запосленика за ванредне активности – уређење и кошење приватних зелених површина, школских дворишта и других захтјева физичких и правних лица према предмјеру радова.

Када је ријеч о **бризи за напуштене псе**, због епидемије COVID-19, удомљавање паса је драстично опало. Организована је онлине изложба паса, која је имала добар одзив учесника. Није било удомљавања ни у Аустрији, примјеном TRACE система (електронско праћење пошљици (живе животиње) ка земљама Европске уније), јер још нису отклоњени недостаци које је, приликом инспекције, навела Канцеларија за ветеринарство БиХ.

11.2. Редовне активности и резултати у 2021. години

У следећој табели су наведене реализоване активности и остварени резултати рада у Радној јединици Чистоћа за извјештајни период, по кључним областима:

Прикупљање и депоновање отпада

Пројекат/Активност	Резултат
<i>Пружање редовних и ванредних услуга одвоза отпада за сва правна и физичка лица на територији Брчко дистрикта БиХ;</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Прикупљање, транспорт и депоновање отпада са цијеле територије Брчко дистрикта БиХ врши се у складу са процедурама предузећа и распоредом прикупљања и одвоза утврђеним од стране Управног одбора 09.02.2015.године ❑ У 2021. години прикупљене су и депоноване слиједеће количине отпада: <ul style="list-style-type: none"> ✓ кућни отпад 29.746,00 т (8 % више од плана) ✓ анимални отпад 56,57 т (67% више од плана) ✓ отпад из производње 199,54 т (38 % од плана) ✓ крупни отпад 100,00 т (планирано 100 т у обе бесплатне акције прикупљања и одвоза крупног отпада)
<i>Одржавање Градске депоније</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Сав прикупљени отпад се довози на градску депонију, гдје се врши планирање отпада и прекривање инертним материјалом ради спречавања пожара и других акцидентних ситуација. За ове намјене у функцију су двије грађевинске машине – булдожер и компактор ❑ Током 2021. године, као и ранијих година, ради сигурнијег довоза и депоновања прикупљеног отпада, све путне комуникације на градској депонији насуте су каменим агрегатом ❑ Према евиденцији на градску депонију је у току 2021. године доведено 12.154 m² инертног материјала и 1.503,44 t насипног камена гранулације 0-250 mm
<i>Уклањање дивљих одлагалишта смећа</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❑ На основу рјешења које доноси комунални инспектор Инспектората Брчко дистрикта БиХ, предузеће санира дивља одлагалишта отпада на територији Дистрикта ❑ У току 2021. године са дивљих одлагалишта углавном у сеоским подручјима, која настају због несавјесног понашања појединаца, прикупљено је и депоновано 5.490 m² отпада. Уклањање ових сметлишта врши се по налогу инспекције, по позиву руководиоца мјесних заједница и акција невладиних организација; предузеће ове активности реализује бесплатно и не покрива ни основне трошкове настале приликом њиховог провођења;

Одржавање и уређење јавних и зелених површина

Пројекат/Активност	Резултат
<i>Одржавање јавних</i>	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Ручно и машинско чишћење уже градске зоне, средишњег и рубног дијела града које подразумијева комплетно чишћење тргова, платоа и пјешачих стаза са тротоарима и евентуаним

саобраћајних површина

другим површинама, те комплетно чишћење тротоара и дијела коловоза улице у ширини од по 0,70 метара рачунајући од ивичњака према коловозу са обе стране улице од механичких нечистоћа, смећа, уклањања наслага у риголама, те редовно пражњење корпица на саобраћајним јавним површинама.

- ✓ Одвоз и депоновање скупљеног материјала на депонију
- ✓ Очишћено јавно – саобраћајних површина у m²:
  - ✓ Ужа градска зона 758.400 m²
  - ✓ Средишњи дио града 1.076.000 m²
- ✓ Ручно прање платоа испред зграде Владе - 6.000 m²

Одржавање и уређење јавних зелених површина по налогу инвеститора (План и програм Владе Брчко дистрикта БиХ за 2021. годину)

- ✓ Кошење јавних површина 1., 2. и 3. приоритета – планирано 2.682,679m² реализовано 2.592.925 m²
- ✓ Прекопавање постојећих цвјетних гредица, хумизирање и садња сезонског цвијећа – планирано 744 m², реализовано 724 m²
- ✓ Прихрана засађених површина минералним гнојивом – планирано 5.000 m², реализовано 18.875 m²
- ✓ Резивање, загртање/одгртање и окопавање ружа - планирано 1.348 m², реализовано 1.448 m²
- ✓ Окопавање и плијевљење ружа – планирано 5.278 m², реализовано 5.278 m²
- ✓ Окопавање и плијевљење цвјетних гредица – планирано 4.464 m², реализовано 4.000 m²
- ✓ Окопавање и плијевљење младе/средњедобне живе оградице – планирано 3.690 m², реализовано 3.332 m²
- ✓ Окопавање и плијевљење трајница/украсних трава – планирано 2.170 m², реализовано 2.188 m²
- ✓ Окопавање и плијевљење групација грмова и култивара – планирано 4.025 m², реализовано 3.917m²
- ✓ Окопавање младог дрвећа у дрворедима и осталим јавним зеленим површинама – планирано 3.500 ком, реализовано 5.866 ком
- ✓ Залијевање цвјетних гредица – планирање 14.880 m², реализовано 15.174 m²
- ✓ Залијевање ружичњака и трајница/украсних трава - планирано 15.744 m², реализовано 17.513 m²
- ✓ Залијевање живих оградица/групације грмова/култивара – планирано 11.990 m², реализовано 11.666 m²
- ✓ Залијевање младог дрвећа – планирано 4.000 ком, реализовано 4.786 ком
- ✓ Резивање млађе и средњодобне живе оградице са свих доступних страна са утоваром и одвозом биљног отпада – планирано 2.460 м', реализовано 2.460 м'
- ✓ Резивање старе живе ограде са свих доступних страна са утоваром и одвозом биљног отпада – планирано 15.850 м', реализовано 15.850 м'
- ✓ Машинско чишћење и сакупљање лишћа са травњака 1. и 2. приоритета са утоваром и одвозом на депонију – планирано 200.000 m², реализовано 200.000 m²
- ✓ Машинско чишћење и сакупљање лишћа са осталих травњака

**Одржавање и уређење
јавних зелених
површина по налогу
инвеститора (План и
програм Владе Брчко
дистрикта БиХ за 2021.
годину)**

- са утоваром и одвозом на депонију – планирано 20.0000 m², реализовано 20.0000 m²
- ❑ Орезивање трајница/украсних трава једном годишње – планирано 310 m², реализовано 293 m²
- ❑ Прољетно и јесење чишћење грмова од отпадака и орезивање/обликовање – планирано 1.000 ком, реализовано 738 ком
- ❑ Пермаментни мониторинг сјеча болесних, сувих и потенцијално опасних грана/стабала са употребом ауто-корпе, те утоваром и одвозом на депонију – планирано 30 х, реализовано 16 х
- ❑ Прољетно изграбљивање, чишћење травњака 1. и 2. зоне на репрезентативнијим површинама града,
- ❑ са утоваром и одвозом – планирано 60.000 m², реализовано 50.750 m²
- ❑ Залијевање кружних токова на Илићки и код Болнице – планирано 2.400 m², реализовано 2.040 m²
- ❑ Окопавање кружних токова Илићка/Болница – планирано 1.680 m², реализовано 1.560 m²
- ❑ Садња ружа/трајница/украсних трава/култивара/ грмова са припремом земљишта и обликовањем површине – планирано 537 ком, реализовано 777 ком
- ❑ Уклањање старе/суве, као и садња нове живе ограде, уз ископ канала - планирано 237 m¹, реализовано 170 m¹
- ❑ Формирање потенцијалних нових цвјетних гредица уз садњу цвијеца – планирано 10 m², реализовано 0 m²
- ❑ Садња дрвећа са ископом јама 1,2x1,2x0,8 м, и уградњом заштитних летви, трака и ПВЦ- цријева – планирано 195 ком, реализовано 141 ком
- ❑ Крчење (ручно/машински) танког дрвећа, дрвенастог дивљеог растиња, корова, шибља... до нивоа тла – планирано 800 m², реализовано 337 m²
- ❑ Орезивање крошања младог дрвећа, ван периода вегетације, ради обликовања крошње, уз обавезан утовар и одвоз – планирано 200 ком, реализовано 149 ком
- ❑ Орезивање крошња средњедобног дрвећа ван периода вегетације ради обликовања крошње са употребом ауто корпе, те утоваром и одвозом на депонију – планирано 20 h, реализовано 23 h
- ❑ Орезивање грана дрвећа ради ослобађања саобраћајне сигнализације/расвјете, и слично, са употребом ауто-корпе – планирано 10 h, реализовано 10,5 h
- ❑ Орезивање сувих/ болесних/потенцијално опасних грана на дрвећу са употребом ауто-корпе, те утоваром и одвозом на депонију – планирано 70 х, реализовано 63 h
- ❑ Сјеча и уклањање дрвећа различите старости или димензија са или без употребе ауто-корпе било које висине, или на неки други примјерен и ефективан начин, уз обавезан утовар и одвоз отпада - планирано 50 h, реализовано 36,5 h
- ❑ Вађење пањева свих димензија из терена (машинско/ручно) – планирано 30 ком, реализовано 25 ком

- ✓ Уклањање оцвалих цвјетова из цвијетњака и ружичњака – планирано 8.368 m², реализовано 3.770 m²
- ✓ Санација старих и/или формирање нових травнатих површина са свим предрадњама по начелима струке(фрезање, хумизирање, нивелисање, сјетва, ваљање – планирано 200 m², реализовано 351 m²
- ✓ Уклањање (сухих/оштећених) или здравих садница дрвећа и грмља/култивара, и/или пресађивање садница на друго мјесто - планирано 50 ком, реализовано 481 ком
- ✓ Уклањање дотрајалих заштитних летви, и/или њихово поновно функционално учвршћивање и увезивање уз стабло са везицама – планирано 200 ком, реализовано 162 ком
- ✓ Третирање хемијским средствима на бетонским површинама – планирано 10.000 m², реализовано 7.908 m²
- ✓ Отресање тешког и мокрог снијега са грана младих и култивисаних украсних садница чији се хабитус може пореметити усљед дјеловања снијега – планирано 100 ком, реализовано 300 ком
- ✓ Уклањање и збрињавање растреситог отпада са зелених површина – планирано 20 m², реализовано 10,2 m²
- ✓ Машинско/ручно равнање терена – планирано 300 m², реализовано 350 m²
- ✓ Кошење градског парка – планирано 353.934 m², реализовано 303.372 m²
- ✓ Кошење осталих непредвиђених јавних површина – планирано 20.000 m², реализовано 20.000 m²
- ✓ Резивање топијара – планирано 30 ком, реализовано 30 ком
- ✓ Утовар и довоз плодне земље (коју је набавио Инвеститор) на локацију садње/сјетве или култивисања унутар Брчко дистрикта БИХ – планирано 100 m², реализовано 16.5 m²
- ✓ Остале активности које нису обухваћене планом – планирано 30 h рада НК радника, реализовано 106 h;

Ванпланске активности

Пружање услуга трећим лицима (правним и физичким) према захтјеву, по цјеновнику предузећа

- ✓ Служба за јавну хигијену реализовала је више ванредних услуга (већином кошење, резивања и сјече стабала) трећим лицима или по налогу инвеститора;

Одржавање проходности путева у зимском периоду

Пројекат/Активност	Резултат
<i>Одржавање проходности путева у градској зони</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Од 01.11.2021. до 31.12.2021. године реализован је уговор о одржавању проходности путева у зимском периоду на подручју града ЛОТ 1 (уговор се реализује до 30.04.2022.) ✓ У овом периоду на пословима одржавања проходности путева обезбијеђено је стално дежурство уз ангажман специјалних возила ✓ Запосленици Службе за јавну хигијену ангажовани на чишћењу снијега и каменог агрегата, а за рад на возилима

били су ангажовани возачи Службе за управљање отпадом.

Збрињавање напуштених паса

Пројекат/Активност	Резултат
<i>Рад Азила за напуштене животиње</i>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Број интервенција екипа на терену – 360 ✓ Број одраслих паса уклоњених са улица – 334 ✓ Број штенади уклоњених са улице – 223 ✓ Број паса преузетих из азила од стране власника – 28 ✓ Број паса познатих власника (остављених у азилу) – 114 ✓ Тријажа (еутаназија) – одраслих паса 8 ✓ Еутаназија штенади – 0 ✓ Угинућа паса – 53 одраслих паса и 22 штенаца ✓ Број удомљених паса из азила – 212 ✓ Захтјеви за ванредним интервенцијама – 183 ✓ Утрошено близу 30.000 кг хране за псе ✓ Ријешено 240 захтјева грађана ✓ Уклоњено 467 кг лешина са јавних површина

12. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА ЗА 2021. ГОДИНУ

У савременим условима пословања, није могуће замислити управљање пословањем и развојем предузећа без квалитетних финансијских информација.

Информацијске потребе појединих корисника (оснивача, запослених, зајмодаваца, добављача и осталих повјерилаца, купаца и др.) могу бити различите, а зависе првенствено од карактера и врсте одлуке коју корисник информације треба да донесе.

Циљ састављања финансијских извјештаја јесте да се корисницима пружи битне информације о имовинском, приносном и финансијском положају предузећа.

Табеларни прикази који слиједе у извјештају презентују рачуноводствене податке неопходне за сагледавање остварених резултата пословања.

Рационализација свих трошкова и ефикасније пословање, те стална финансијска контрола, управљање обртним капиталом и управљање новчаним средствима су неизоставне одреднице које су допринијеле успјешном пословању Предузећа.

Презентовани финансијски извјештаји састављени су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Брчко дистрикта БиХ, Међународним рачуноводственим стандардима (МРС), Међународним стандардима финансијског извјештавања и Правилника о рачуноводственим политикама ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ.

У наставку су приказани Биланс стања, Биланс успјеха и Извјештај о новчаним токовима за три последње године, а финансијска анализа извршена за извјештаје који се односе на период 01.01.- 31.12.2021. године:

12.1. Биланс успјеха

Финансијска анализа Биланса успјеха представља анализу прихода и расхода, чијим се сучељавањем добија финансијски резултат.

У 2021. години Предузеће је остварило укупне приходе у износу од 47.475.460 КМ, укупне расходе у износу од 46.106.675 КМ, те финансијски резултат у износу 1.368.995 КМ.

	2019.	2020.	2021.
Пословни приходи	42.932.981	44.180.364	46.148.904
Приходи од продаје учинака	42.891.815	44.144.086	46.133.539
Остали пословни приходи	41.166	36.278	15.365
Пословни расходи	41.602.685	43.800.615	44.922.452
Набавна вриједност продате робе	26.289.779	28.079.152	29.781.741
Материјални трошкови	2.134.998	2.156.907	2.185.070
Трошкови плата и осталих личних примања	10.396.177	10.772.495	10.057.594
Трошкови производних услуга	862.715	788.032	753.558
Амортизација	1.387.257	1.507.601	1.565.347
Нематеријални трошкови	531.759	496.428	579.142
Добит од пословних активности	1.330.296	379.749	1.226.452
Пословни губитак			
Финансијски приходи	256.135	180.015	255.912
Финансијски расходи	81.915	71.572	58.150
Добит из финансијске активности	174.220	108.443	197.762
Губитак из финансијске активности	-	-	-
Добит редовне активности	1.504.516	488.192	1.424.214
Губитак редовне активности		-	
Остали приходи и добици	846.315	1.140.147	1.070.854
Остали расходи и губици	1.450.257	448.025	1.126.073
Добит по основу осталих прихода и расхода	-	692.122	-
Губитак по осн.ост. прихода и расхода	603.942	-	55.219
Добит прије опорезивања	900.574	1.180.314	1.368.995
Губитак пословања прије пореза	-	-	-
Порез на добит	-	-	-
Нето добит	900.574	1.180.314	1.368.995
Нето губитак периода	-	-	-
Просјечан број запослених	476	477	455

12.1.1. Пословни приходи

У Билансу успјеха пословни приходи су исказани у износу од 46.148.904 КМ, односе се на приходе од продаје учинака и остале пословне приходе, остварени су у износу већем за 4,46% у односу на претходну годину, а структура истих дата је у сљедећем прегледу:

р/б	Опис	2020.	2021.	Индекс
	1	2	3	3/2
1.	Пригоди од продаје ел.енергије	36.531.498	38.590.715	105,64
2.	Приходи од продаје воде	2.185.735	2.187.608	100,09
3.	Приходи од услуга одвоза смећа	2.444.315	2.431.751	99,49
4.	Приходи од осталих услуга које пружа РЈ Електродистрибуција	650.967	615.535	94,56
5.	Приходи од осталих услуга које пружа РЈ Водовод и канализација	159.277	155.619	97,70
6.	Приходи од фиксних накнада за цијену водних услуга	619.393	630.694	101,82
7.	Приходи од осталих услуга које пружа РЈ Чистоћа	1.552.900	1.521.617	97,99
8.	Остали пословни приходи	36.279	15.365	42,35
	УКУПНО:	44.180.364	46.148.904	104,46

Најзначајније учешће у пословним приходима имају приходи од продаје електричне енергије **83,62%**, затим приходи од услуга одвоза смећа 5,27%, приходи од продаје воде 4,74%, приходи од осталих услуга чистоће 3,30%, и тд.

12.1.2. Пословни расходи

Пословни расходи исказани су у износу од 44.922.452 КМ и већи су за 2,56% у односу на пословне расходе претходне године. У односу на прошлу годину повећани су трошкови набавке ел. енергије, материјални трошкови, трошкови амортизације и нематеријални трошкови.

Структура пословних расхода дата је у табели испод:

Р.б.	Опис	2020.	2021.	Индекс
	1	2	3	4
1.	Набавна вриједност ел. енергије	28.079.152	29.781.741	106,06
2.	Материјални трошкови	2.156.907	2.185.070	101,31
3.	Трошкови плата и осталих примања запослених	10.772.495	10.057.594	93,36
4.	Трошкови производних услуга	788.032	753.558	95,63
5.	Амортизација	1.507.601	1.565.347	103,83
6.	Нематеријални трошкови	496.428	579.142	116,66
	УКУПНО	43.800.615	44.922.452	102,56

Трошкови набавне вриједности електричне енергије у 2021. години остварени су у износу од 29.781.741 КМ и у односу на претходну годину већи су за 6,06% или номинално изражено за 1.702.589 КМ. Већи трошкови набавке електричне енергије последица су веће улазне цијене електричне енергије, која је за 2020. годину износила 10,2953 ф/кWh, а у 2021. години просјечна улазна цијена је износила 10,4260 ф/кWh, али и веће количине набављене електричне енергије. У 2021. години је набављено 285.648.775 kWh, што је за за 12.911.304kWh више него у 2020. години.

Материјални трошкови остварени су у износу од 2.185.070 КМ и већи су у односу на 2020. годину за 1,31%. У материјалне трошкове су евидентирани трошкови материјала за израду учинака (утошени и потрошни материјал, трошкови резервних дијелова за трећа лица), трошкови режијског материјала (утошене ауто гуме, ХТЗ опрема, материјал за чишћење и одржавање, резервни дијелови, канцеларијски материјал исл), те трошкови горива и енергије (гориво, маживо, уље, утошена ел. енергија) и тд. Потребно је напоменути да је током 2021. године, дошло је до вртоглавог повећања цијена водоводног, електро и грађевинског материјала, што је довело до проблема у реализацији набавке истих. Наведено повећање материјалних трошкова не исказује реално повећање из разлога што је значајан број тендера поништен, добављачи су повлачили понуде и није дошло до реализације истих. Реално повећање цијена материјала ће се одразити у 2022. години.

Трошкови плата и осталих примања запослених остварени су у износу од 10.057.594 КМ и мањи су у односу на 2020. годину за 6,64% или 714.901 КМ. Углавном су смањени сви трошкови који чине групу 52, осим трошкова материјалне помоћи запосленим због значајног броја умрлих запосленика и чланова уже породице за које се по Правилнику о платама и другим примањима запослених у ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ исплаћује материјална помоћ, али и због увећаног трошка отпремнина због одласка у пензију колега који су испунили услове за пензионисање.

У трошкове плата и осталих примања запослених улазе: трошкови бруто плата, трошкови накнаде за топли оброк, отпремнине у пензију, материјалне помоћи запосленим, трошкови службених путовања, трошкови накнада члановима УО, трошкови накнада по основу Уговора о дјелу и Уговора о привременим и повременим пословима и сл.

Трошкови производних услуга остварени су у износу од 753.558 КМ и мањи су за 4,37% у односу на 2020. годину. У односу на прошлу годину значајно су смањени трошкови изнајмљивања и закупа (клизалиште, радне машине), али су и значајно повећани трошкови одржавања (одржавање и сервисирање пумпних постројења те одржавање и сервисирање теретних возила и радних машина). У трошкове производних услуга улазе трошкови транспортних услуга, трошкови услуга одржавања (текуће одржавање сталних средстава – објекти, возила, механизација, апликативни софтвери исл), трошкови закупа (изнајмљивање радних машина, земљишта за рерервоар воде), трошкове рекламе (оглашавање по уговорима, емитовање огласа и прилога, рекламни материјал), те трошкове осталих услуга (услуге одржавања хигијене, заштитарске услуге, штампање обрасца рачуна исл.).

Трошкови амортизације остварени су у износу од 1.565.347 КМ и већи су у односу на претходну годину за 3,83% што показује да је дио планираних сталних средстава набављен и стављен у употребу.

Амортизација материјалне и нематеријалне имовине обрачуната је примјеном стопа амортизације утврђених Рачуноводственим политикама предузећа.

Нематеријални трошкови остварени су у износу од 579.142КМ и већи су у односу на 2020. годину за 16,64%. У нематеријалне трошкове улазе: трошкови непроизводних услуга (трошкови

стручног усавршавања, обуке за руковање радним машинама и уређајима, услуге сертификационог аудита, трошкови адвокатских услуга, трошкови ревизорских услуга, трошкови консултантских услуга, услуге нотара и судских вјештака, трошкови здравствених услуга – систематски прегледи исл), трошкови репрезентације (репрезентација у пословним просторијама и угоститељским објектима), трошкови премије осигурања (премије за осигурање радника од последица несрећног случаја, осигурање путничких и теретних возила), банкарске услуге (трошкови платног промета и трошкови банкарских гаранција), телефонске услуге (трошкови фиксне и мобилне телефоније, те остале поштанске и телекомуникационе услуге), трошкови пореза (порез на имовину, порез за шуме, регистрације возила, регулаторних накнада за ДЕРК), чланарине привредним коморама и остали нематеријални трошкови (трошкови оглашавања у службеном гласнику, административне и судске таксе, таксе на пресуде основног суда исл.).

Сучељавањем пословних прихода и пословних расхода остварен је пословни добитак у износу од 1.226.452 КМ.

12.1.3. Финансијски приходи

У Билансу успјеха, финансијски приходи су исказани у износу од 255.912 КМ и већи су у односу на 2020. годину за 42,16%, а односе се приходе од обрачунатих затезних камата за дане кашњења по основу редовних потраживања од правних и физичких лица за комуналне услуге, камате по пресудама у корист предузећа, протесте банкатских гаранција исл.

12.1.4. Финансијски расходи

Финансијски расходи су исказани у износу од 58.150 КМ, а односе се на камате по револвинг кредитима 44.320 КМ, камате по дугорочном кредиту 9.108, те затезне камате по судским пресудама. Расходи камате обухватају камату обрачунату на примљене кредите, која се евидентира у билансу успјеха за период на који се односе, а у складу са начелом узрочности.

12.1.5. Остали приходи

Остали приходи остварени су у износу од 1.070.854 КМ, а односе се на приходе од наплаћених потраживања од купаца за које је извршен индиректни отпис потраживања (275.471 КМ), и примитке (грантови владе Брчко дистрикта 795.383 КМ).

12.1.6. Остали расходи и губитци

На позицији осталих расхода и губитака исказан је износ од 1.126.073 КМ који се односи на мањкове на залихама материјала 2.333 КМ, расходе по основу исправке вриједности потраживања (индиректни отпис) 243.089 КМ, расходе по основу правоснажних судских пресуда 1.850 КМ, трошкове судског поступка 55.759 КМ, отпис залиха материјала и резервних дијелова 54.631 КМ, накнаде штета по пресудама (материјалне и нематеријалне) – уједи паса луталица и начињене материјалне штете, те накнаде штете по споразуму у износу од 112.708 КМ, издатке за остале материјалне трошкове 1.500 КМ, накнадно утврђене остале расходе 2.349 КМ, губитке изнад дозвољених и ненаплаћене расходе боловања у износу од 99.832 КМ, грантове за изградњу ТС 504.781 КМ, расходе из ранијих година 47.241 КМ (боловање преко 42 дана) исл.

Сучељавањем укупних прихода и расхода и губитака, Предузеће је период 01.01.-31.12.2021. године исказало добит периода у износу од 1.368.995 КМ.

УПОРЕДНИ ПРЕГЛЕД ПЛАНИРАНИХ И ОСТВАРЕНИХ ПРИХОДА И РАСХОДА

Р/Б	ПРИХОДИ	ПЛАНИРАНО 01.01.- 31.12.2021.	ОСТВАРЕНО 01.01 – 31.12.2020.	ОСТВАРЕНО 01.01 – 31.12.2021.	%	%
	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Приходи од продаје учинака	46.330.000	44.144.086	46.133.539	104,51	99,58
2.	Финансијски приходи	230.000	180.014	255.912	142,16	111,27
3.	Остали пословни приходи	60.000	36.278	15.365	42,35	25,61
4.	Приходи на основу нап. инд.отписаних потраживања	140.000	477.451	275.471	57,70	196,77
5.	Примитци (Грант Владе) и остали непоменути приходи	1.190.000	662.697	795.383	120,02	66,84
	УКУПНО ПРИХОДИ	47.950.000	45.500.526	47.475.670	104,34	99,01
	ТРОШКОВИ	01.01.- 31.12.2021.	01.01 – 31.12.2020.	01.01 – 31.12.2021.	%	%
1.	Набавна вриједност робе – ел. енергија	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
50	Набавна вриједност продате робе	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
2.	Трошкови утошеног/потрошног материјала	1.717.800	1.065.305	1.063.338	99,82	61,90
3.	Утошена енергија и гориво	931.000	953.719	1.047.083	109,79	112,47
4.	Утошени резервни дијелови	109.000	54.303	30.332	55,86	27,83
5.	Отпис ситног инвентара и ауто гума	73.000	83.580	44.317	53,02	60,71
51	Материјални трошкови	2.830.800	2.156.907	2.185.070	101,31	77,19
6.	Бруто плате	9.137.587	9.580.853	8.837.125	92,24	96,71
7.	Трошкови службених путовања запослених	18.000	5.294	4.410	83,30	24,50
8.	Трошкови осталих примања запослених	899.413	774.610	813.146	104,97	90,41
9.	Накнаде члановима УО	65.000	62.443	55.753	89,29	85,77
10.	Накнаде по основу Уговора о дјелу	200.000	349.295	347.160	99,39	173,58
52	Трошкови плата и осталих примања запослених	10.320.000	10.772.495	10.057.594	93,36	97,46
11.	Трошкови услуга израде и дораде учинака	100.000	57.742	60.800	105,30	60,80
12.	Трошкови транспортних услуга	20.000	0	70	/	/
13.	Трошкови услуга одржавања	727.000	408.658	474.722	116,17	65,30
14.	Трошкови закупа и изнајмљивања	63.000	96.900	7.880	8,13	12,51
15.	Трошкови рекламе и спонзорства	45.000	36.335	51.631	142,10	114,74

Извјештај о раду и финансијском пословању ЈП „Комунално Брчко“ за 2021. годину

16.	Трошкови осталих услуга	281.910	188.397	158.455	84,11	56,21
53	Трошкови производних услуга	1.236.910	788.032	753.558	95,63	60,92
17.	Трошкови амортизације	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98
54	Амортизација и трошкови резервисања	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98
18.	Трошкови непроизводних услуга	142.540	74.208	126.694	170,73	88,88
19.	Трошкови репрезентације	30.000	7.805	13.028	166,92	43,43
20.	Трошкови премија осигурања	70.000	61.696	78.283	126,89	111,83
21.	Трошкови банкарских услуга	95.500	72.917	50.730	69,57	53,12
22.	Трошкови поштанских и телекомуникационих услуга	67.550	84.127	73.604	87,49	108,96
23.	Трошкови пореза, накнада и такси	192.000	142.934	142.513	99,71	74,23
24.	Трошкови чланарина	1.700	1.380	1.440	104,35	84,71
25.	Остали нематеријални трошкови	48.000	51.360	92.850	180,78	193,44
55	Нематеријални трошкови	647.290	496.428	579.142	116,66	89,47
26.	Финансијски расходи	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
56	Финансијски расходи	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
27.	Остали расходи	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
57	Остали расходи и губитци	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
	УКУПНО ТРОШКОВИ	47.600.000	44.320.212	46.106.675	104,03	96,86
	ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ	350.000	1.180.314	1.368.995	115,99	/

12.2. Биланс стања

Биланс стања представља тренутну слику имовинске ситуације предузећа, односно величину и структуру средстава и извора средстава на основу којих се може видјети материјални односно финансијски положај предузећа.

	2019.	2020.	2021.
АКТИВА			
Стална средства	10.786.015	9.797.683	9.296.515
Нематеријална средства	955.459	805.460	669.698
Некретнине, постројења и опрема	9.825.853	8.992.223	8.626.817
Обртна средства	12.437.851	16.120.377	15.763.104
Залихе	2.196.579	2.273.454	2.194.459
Готовина и готовински еквиваленти	569.967	2.222.569	1.929.577
Краткорочна потраживања	9.630.427	11.575.300	11.598.190
Активна временска разграничења	40.878	49.054	40.878
Пословна актива	23.223.866	25.918.060	25.059.619
Ванбилансна актива	137.937.567	137.937.567	137.937.567
Укупна актива	161.161.433	163.855.627	162.997.186
ПАСИВА			
Капитал	6.161.563	7.341.877	14.686.141
Основни капитал	2.000	2.000	5.977.268
Резерве	700.000	700.000	1.880.315
Нераспоређена добит	5.459.563	6.639.877	6.828.558
Губитак до висине капитала	-	-	-
Дугорочна резервисања	435.067	598.823	871.268
Дугорочне обавезе	6.921.166	6.258.674	-
Краткорочне обавезе	8.044.117	8.939.586	7.140.054
Пасивна временска разграничења	1.661.953	2.779.100	2.362.156
Пословна пасива	23.223.866	25.918.060	25.059.619
Ванбилансна пасива	137.937.567	137.937.567	137.937.567
Укупна пасива	161.161.433	163.855.627	162.997.186

12.2.1. Стална средства и дугорочни пласмани

У Билансу стања на дан 31.12.2021. године, стална средства су исказана у нето износу од 9.296.515 КМ, од чега се 669.698 КМ односи на нематеријална стална средства, док се 8.622.114 КМ односи на некретнине постројења и опрему, те 4.703 КМ на остала (специфична)

стална материјална средства. Износ сталних средства је мањи у односу на прошлу годину за 5,12% из разлога што није било значајнијих улагања у материјалну и нематеријалну имовину.

12.2.2. Текућа средства

Вриједност текућих средстава исказана је у износу од 15.763.104 КМ, а односе се на:

- a) Залихе материјала, резервних дијелова и ситног инвентара у износу од....
2.194.459 КМ
- b) Готовину и готовинске еквиваленте у износу од .....1.929.577 КМ
- c) Краткорочна потраживања .....11.598.190 КМ
- d) Активна временска разгарничења .....40.878 КМ

12.2.2.1. Залихе материјала, резервних дијелова и ситног инвентара

Залихе материјала, резервних дијелова и ситног инвентара на дан 31.12.2021. године исказане су у износу од 2.194.459 КМ, а односе се на:

- a) Сировине и материјал у складишту ..... 2.070.971 КМ
- b) Ситан инвентар на залихи ..... 123.488 КМ

12.2.2.2. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти исказани су у износу од 1.929.577 КМ и односе се на стање новчаних средстава на трансакционим рачунима у банкама и готовину у благајни.

12.2.2.3. Краткоточна потраживања

У Билансу стања укупна краткорочна потраживања исказана су у износу од 11.598.190 КМ, а њихова структура дата је у следећем прегледу:

- a) Потраживања од купаца у земљи ..... 10.773.253 КМ
- b) Потраживања за затезне камате ..... 717.847 КМ
- c) Потраживања од фондова за боловања ..... 107.090 КМ

12.2.2.4. Краткорочна потраживања од купаца

Структура потраживања од купаца дата је у табели испод:

	Редовна потраживања	Спорна потраживања	Исправка вриједности	Нето вриједност
Испорука ел. енергије	7.037.060,07	2.347.734,02	2.268.896,76	7.115.897,33
Испорука воде	370.463,40	1.360.416,05	406.778,33	1.324.101,12
Услуге одвоза смећа	494.897,42	1.439.036,13	342.130,11	1.591.803,44
Остале услуге предузећа	741.450,73	737.816,79	737.816,79	741.450,73
	8.643.871,62	5.885.002,99	3.775.621,99	10.773.252,62

Укупна бруто потраживања од купаца на дан 31.12.2021. године износе 14.528.874,61. Исправка вриједности потраживања износи 3.755.621,99 КМ и чини 25,99% укупне бруто вриједности потраживања од купаца. Нето вриједност потраживања износи 10.773.253 КМ и мања је за 1,26% у односу на претходну годину. Током 2021. године наплаћено је 97,91% фактурисане реализације, али треба напоменути да је, захваљујући активностима на наплати потраживања, наплаћено и 1.065.622 КМ потраживања из ранијег периода. Износ спорних потраживања је у цијелости утужен, а Предузеће редовно обрачунава законску затезну камату купцима за сва потраживања којима је истекао период доспијећа назначен на рачуну.

12.2.2.5. Потраживања за затезне камате

Потраживања за затезне камате се односе на камате обрачунате на рачуне за комуналне услуге који нису уплаћени у валути плаћања, а структура истих дата је у наставку:

Потраживања	Износ у КМ
Потраж. за затезне камате - ел.енергија	285.678
Потраж. за затезне камате - вода	252.967
Позтаж. та затезне камате – одвоз смећа	179.202
УКУПНО	717.847

12.2.2.6. Потраживања од фондова за боловање

Потраживања од фондова исказано је у износу од 107.090 КМ, а односи на потраживања по основу породилског боловања и боловања преко 42 дана.

12.2.2.7. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана су у износу од 40.878 КМ, а односе се на унапријед плаћене премије осигурања запослених од последица несрећног случаја.

12.2.3. Капитал

На дан билансирања, на позицији капитала исказан је износ од 14.686.141 КМ, од чега се на државни капитал односи 5.977.268 КМ (у јулу мјесецу је извршен упис капитала у износу од 5.975.268 КМ, који се водио на дугорочним обавезама – обавезе према оснивачу које се могу конвертовати у капитал), на законске резерве 1.880.315 КМ (Одлуком УО, добит из 2020. година распоређена је на законске резерве), на нераспоређену добит из ранијих година 5.459.563 КМ, те на нераспоређену добит извјештајне године 1.368.995 КМ.

12.2.4. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказана су у износу од 871.268 КМ, а односе се на резервисања за започете судске поступке који су покренути против Предузећа 162.558 КМ и остале унапријед наплаћене одложене приходе – субвенције 708.710 КМ.

12.2.5. Краткорочне обавезе

На позицији краткорочних обавеза у Билансу стања исказан је износ од 7.140.054 КМ, који се односи на следеће обавезе:

- Краткорочне финансијске обавезе.....756.567 КМ
- Обавезе из пословања.....5.424.790 КМ
- Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених ..... 846.621 КМ
- Друге обавезе..... 7.093 КМ
- Обавезе за ПДВ ..... 104.274 КМ
- Обавезе за порезе на терет трошкова .....709 КМ

12.2.5.1. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе исказане су у износу од 756.567 КМ и односе се на обавезе по револвинг кредитима 500.000 КМ (одобрени оквир износи 3.000.000 КМ), краткорочни дио дугорочних кредита 255.262 КМ и обавезе за погрешне уплате у износу од 1.305 КМ.

12.2.5.2. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања исказане су у износу од 5.424.790 КМ, а односе се на:

- Примљене авансе..... 744.593 КМ
- Обавезе према добављачима ..... 4.680.197 КМ

Од наведеног износа обавеза према добављачима, на обавезе према Електропривреди РС – добављачу за испоручену електричну енергију односи се 3.864.887 КМ, односно фактура за мјесец 12/21, која доспијева за плаћање 20.01.2022. године, а остатак од 815.310 КМ се односи на обавезе према осталим добављачима у земљи и иностранству које нису доспјеле за плаћање. Из наведеног се може закључити да Предузеће на вријеме измирује све доспјеле обавезе како према добављачима, тако и према запосленим, држави и осталим заинтересованим странама.

12.2.5.3. Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених

Обавезе по основу плата, накнада и осталих примања запослених исказане су у износу од 846.621 КМ, а односе се на обавезе на плату за мјесец 12/2021, чија структура је дата у наставку:

- Обавезе по основу плата и накнада.....539.829 КМ
- Обавезе по основу пореза на плате и накнаде..... 21.123 КМ
- Обавезе за доприносе по основу плата и накнада ... 261.698 КМ
- Обавезе по основу боловања..... 23.971 КМ

12.2.5.4. Друге обавезе

Друге обавезе исказане су у износу од 7.093 КМ, а односе се на обавезе за накнаде члановима Управног одбора Предузећа у износу од 3.397 КМ, обавезе за порезе на накнаде УО у износу од 377 КМ и обавезе за порезе по основу Уговори о привременим и повременим пословима у износу од 3.319 КМ.

12.2.5.5. Обавезе за уплату ПДВ

Обавезе за уплату ПДВ за обрачунски период исказане су у износу од 104.274 КМ.

12.2.5.6. Обавезе за порезе

Обавезе за порезе на терет расхода исказани су у износу од 709 КМ.

12.2.6. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења исказана су у износу у 2.362.156 КМ, а односе се на обрачунате остале трошкове текућег периода у износу од 22.310 КМ и одложене приходе (грант Владе Брчко дистрикта БиХ намијењен за набавку опреме и изградњу трафо станица) у износу од 2.339.846 КМ.

12.3. ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА

	2019.	2020.	2021.
I ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
Приливи готовине из пословних активности	49.070.658	51.935.567	53.696.944
Одливи готовине из пословних активности	50.678.626	49.639.848	52.342.039
Нето прилив готовине из пословних активности	-	2.295.719	1.354.905
Нето одлив готовине из пословних активности	1.607.968	-	-
II ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ УЛАГАЧКИХ АКТИВНОСТИ			
Приливи готовине из улагачких активности	-	84.994	92.220
Одливи готовине из улагачких активности	-	-	-
Нето приливи готовине из улагачких активности	-	84.994	92.220
Нето одливи готовине из улагачких активности	-	-	-
III ГОТОВИНСКИ ТОКОВИ ИЗ ФИНАНСИЈСКИХ АКТИВНОСТИ			
Прилив готовине из финансијске активности	4.000.000	3.800.646	4.122.357
Одливи готовине из финансијске активности	4.854.102	4.528.757	5.862.474
Нето одливи готовине из финансијске активности	854.102	728.111	1.740.117
Нето приливи готовине из финансијске активности	-	-	-
УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	53.070.658	55.821.207	57.911.521
УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	55.532.728	54.168.605	58.204.513
НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	-	1.652.602	-
НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	2.462.070	-	292.992
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ИЗВЈ.ПЕРИОДА	3.032.037	569.967	2.222.569
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ИЗВЈ.ПЕРИОДА	569.967	2.222.569	1.929.577

У претходној табели су приказане информације о изворима и употреби готовине током 2021. године.

12.4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Предузеће је у свом редовном пословању у различитом обиму изложено финансијским ризицима и то:

- Тржишним ризицима,
- Ризику ликвидности,
- Кредитном ризику

Управљање ризицима у Предузећу је усмјерено на минимизирање потенцијалних негативних утицаја на финансијско стање и пословање Предузећа у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта.

12.4.1. Тржишни ризик

(а) Ризик од промјене курса страних валута

Предузеће је изложено ризику од промјене курса страних валута приликом пословања у земљи и иностранству, а који проистичу из пословања са различитим валутама, првенствено ЕУР. Девизни ризик настаје у случајевима неусклађености финансијских средстава и обавеза изражених у страниј валути са валутном клаузулом. У мјери у којој је то могуће, Предузеће минимизира ризик кроз минимизирање отворене девизне позиције.

(б) Ризик од промјене каматних стопа

Предузеће је изложено разним ризицима који кроз ефекте промјена висине тржишних каматних стопа дјелују на његов финансијски положај и токове готовине. Предузеће је изложено ризику промјене каматних стопа у мјери у којој каматносна средства и каматносне обавезе доспијевају за наплату у различито вријеме и различитим износима.

12.4.2. Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да Предузеће неће бити у могућности да финансира средства одговарајућим изворима финансирања са становишта рокова и стопа и ризик немогућности да се средство реализује по разумној цијени у одговарајућем временском оквиру.

Предузеће управља ликвидношћу са циљем да осигура да извори финансирања буду расположиви за измирење обавеза у тренутку њиховог доспијећа. Предузеће непрекидно процјењује ризик ликвидности идентификовањем и праћењем промјена у изворима финансирања потребним за испуњење постављених циљева, а у складу са пословном стратегијом предузећа.

12.4.3. Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик настанка финансијских губитака Предузећа као резултат кашњења клијената или друге уговорене стране у измиривању уговорених обавеза. Кредитни ризик се

првенствено везује за изложеност Предузећа по основу готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, потраживања од правних и физичких лица и преузетих обавеза. Обезбјеђење од кредитног ризика успостављено је предузимањем одређених мјера и активности на нивоу предузећа, а које се огледају кроз репрограмирање дуга, компензација/цесија са правним лицима, утужења, вансудска поравнања исл.

12.5. ИЗАБРАНИ ФИНАНСИЈСКИ ПОДАЦИ

	2019.	2020.	2021.
Изабрани подаци из биланса успјеха			
Пословни приходи	42.932.981	44.180.364	46.148.904
Приходи од продаје	42.891.815	44.144.086	46.133.539
Пословни расходи	41.602.685	43.800.615	44.922.452
ЕБИТ	1.371.045	415.043	1.269.237
ЕБИТ маржа	3,20%	0,94%	2,75%
ЕБИТДА	2.758.302	1.922.644	2.834.584
ЕБИТДА маржа	6,43%	4,36%	6,14%
Нето добит	900.574	1.180.314	1.368.995
Нето профитна маржа	2,10%	2,67%	2,97%
Изабрани подаци из биланса стања			
Готовина и краткорочни финансијски пласмани	569.968	2.222.569	1.929.577
Некретнине, постројења и опрема	9.825.853	8.992.223	8.626.817
Пословна актива	23.223.866	25.918.060	25.059.619
Финансијске обавезе	3.309.796	2.585.874	756.567
Укупан капитал	6.161.563	7.341.877	14.686.141
Остали кључни финансијски подаци			
Рентабилност капитала (ROE)	0,14	0,17	0,12
Рентабилност имовине (ROA)	0,03	0,05	0,05
Рентабилност инвестираног капитала (ROIC)	4,17	5,10	6,03
Коефицијент финансијске стабилности	0,82	0,69	0,60
Финансијске обавезе/капитал	0,53	0,39	0,05

12.6. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Основно економско правило у пословању је: Пословати профитабилно и остати платно способни!

	2019.	2020.	2021.
Показатељи профитабилности			
ЕБИТДА маржа	3,20%	4,36%	6,14%
Маржа пословне (брutto) добити	3,10%	0,86%	2,66%
Маржа нето добити	2,10%	2,67%	2,97%
Рентабилност капитала (ROE)	0,14	0,17	0,12
Рентабилност укупне имовине (ROA)	0,03	0,05	0,05
Рентабилност инвестираног капитала (ROIC)	4,17	5,10	6,03
Показатељи активности			
Коефицијент обрта укупне имовине	1,89	1,76	1,89
Коефицијент обрта краткорочне имовине	3,54	2,82	3,00
Број дана наплате од купаца	77	83	86
Број дана плаћања добављачима	64	59	43
Приходи од продаје по запосленом (KM)	90.109	92.545	101.392
Трошкови особља по запосленом (KM)	21.841	22.584	22.105
Просјечан број запослених	476	477	455
Показатељи финансијског стања			
Коефицијент тренутне ликвидности	0,07	0,25	0,27
Коефицијент убрзане ликвидности	1,27	1,55	1,90
Коефицијент текуће ликвидности	1,54	1,80	2,21
Коефицијент финансијске стабилности	0,82	0,69	0,60
Капитал/укупна актива	0,26	0,28	0,59
Финансијске обавезе /капитал	0,53	0,39	0,05
Финансијске обавезе/ЕБИТДА	1,19	1,49	0,27
Капитал/стална имовина	0,57	0,75	1,58
Капитал + дугорочне обавезе /стална имовина	0,56	1,45	1,67
Показатељи економичности			
Економичност укупног пословања	1,02	1,03	1,03
Економичност пословања/продаја	1,03	1,01	1,03
Економичност финансирања	3,12	2,52	4,40
Показатељи задужености			
Коефицијент задужености	0,73	0,72	0,41
Коефицијент властитог финансирања	0,27	0,28	0,59
Коефицијент финансирања	2,76	2,53	0,70

Анализа финансијских извјештаја је најважнији дио цјелокупне анализе пословања предузећа. Анализа омогућава одговор на питање како је предузеће пословало у претходном периоду, те

како побољшати резултате у наредном периоду. Финансијска анализа представља важан алат који менаџмент предузећа користи приликом доношења пословних одлука везаних за управљање пословањем и развојем предузећа.

Рацио анализа, у математичком смислу, представља операцију стављања у однос једне билансне позиције према другој како би се добио показатељ који указује на слабости или снагу пословања предузећа.

Рацио показатељи се могу класификовати у следеће групе:

- a) Показатељи профитабилности (рентабилности)
- b) Показатељи активности.
- c) Показатељи финансијског стања,
- d) Показатељи економичности,
- e) Показатељи задужености

12.6.1. Показатељи профитабилности

Показатељи профитабилности изражавају снагу зараде предузећа, односно показују укупни ефекат ликвидности, управљања имовином и дугом у циљу остваривања профита. Показатељи профитабилности се могу сврстати у двије групе:

1. Показатељи који показују профитабилност у односу према продаји
  1. Бруто маржа профита
  2. Нето маржа профита
2. Показатељи који показују профитабилност у односу према улагањима
  1. Рентабилност имовине
  2. Рентабилност капитала

У 2021. години предузеће је остварило нето добит, а самим тим створило услове за израчунавање показатеља профитабилности на основи којих се може оцијенити бонитет предузећа.

Маржа бруто добити израчунава се стављањем у однос бруто добити и прихода од продаје. Што је маржа бруто добити већа, предузеће је успјешније у остваривању зараде.

Нето маржа профита је најпрецизнији показатељ коначних учинака реализованих послова и показује колики постотак прихода остаје у виду добити којом се може располагати. Иако јавна предузећа не спадају у групу профитабилних предузећа, маржа нето добити је знатно повећана у односу на претходну годину.

Показатељ поврата на укупну имовину (РОА) показује способност предузећа да кориштењем расположиве имовине оствари добит.

Показатељ поврата на укупни капитал (РОЕ) показује снагу зараде у односу на улагања.

Због специфичности услова оснивања ЈП „Комунално Брчко“ (сва инфраструктура се не налази у нашем власништву), него у власништву нашег оснивача (нама је дата на управљање и одржавање), израчунавање показатеља РОА и РОЕ не приказује реални принос на капитал и принос на имовину. Предузеће оствари приходе и расходе, а самим тим и исказану добит користећи имовину која се не налази у нашем власништву.

12.6.2. Показатељи активности

Показатељи активности пословања мјере колико ефикасно предузеће употребљава своје ресурсе, односно брзину циркулације имовине у пословном процесу. Коефицијенти обрта имовине показује колико се пута у једној години имовина претвори у приходе, односно однос између укупних прихода и укупне краткорочне имовине. Коефицијент обрта потраживања показује колико пута годишње се потраживања наплате, односно претворе у новац. Показатељ дана везивања средстава одражава просјечно вријеме у данима када су потраживања ненаплаћена. Што је већи број ненаплаћених дана то је већа могућност кашњења у потраживања. Приликом тумачења овог показатеља треба узети у обзир услове које предузеће нуди својим купцима. Конкретно у нашем случају је то 25 дана по истеку мјесеца.

12.6.3. Показатељи финансијског стања

Финансијски положај предузећа примарно детерминише његове могућности финансирања.

Финансијска политика, коју води менаџмент предузећа, креира стратегију и тактику финансијског управљања на бази начела и правила финансирања, како би се са пословно – финансијског аспекта обезбиједили сталност, раст и развој предузећа. Дobar је онај финансијски положај, ако његова финансијска равнотежа обезбјеђује ликвидност на дуги рок, ако је његова финансијска структура таква да обезбјеђује независност предузећа у вођењу властите пословне политике и истовремено пружа сигурност повјериоцима, те ако предузеће може обезбиједити финансирање дијела проширене репродукције из сопствених извора финансирања.

12.6.3.1. Показатељи ликвидности

Показатељи ликвидности имају за циљ да укажу на способност предузећа да измирује своје краткорочне обавезе уз одржавање потребног обима и структуре обртних средстава и очување доброг кредитног бонитета. Ликвидност предузећа искључиво зависи од прилива и одлива готовине, дакле од цасх флоу тока.

У конкретном случају можемо примијетити да су у 2021. години сви показатељи ликвидности знатно бољи у односу на прошлу и претпрошлу годину, што показује да предузеће на вријеме измирује доспјеле обавезе према повјериоцима.

- a) Рацио тренутне ликвидности показује способност предузећа да новчаним средствима измирује доспјеле обавезе, односно мора имати финансијску равнотежу између расположивих новчаних средстава и доспјелих обавеза. У 2021. години предузеће је 1КМ краткорочних обавеза покривало са 0,27 КМ новчаних средстава, што показује да предузеће није било у стању да краткорочне обавезе измири само новчаним средствима, односно да поређењем са стандардним показатељом, можемо закључити да Предузеће нема задовољавајућу тренутну ликвидност.
- b) Рацио текуће ликвидности показује способност предузећа да краткорочном имовином покрије доспјеле краткорочне обавезе. У 2021. години 1 КМ краткорочних обавеза је био покривен са 2,21 КМ новчаних средстава. У поређењу са стандардним показатељом текуће ликвидности (2:1) можемо примијетити да је предузеће остварило текућу ликвидност, те да је показатељ текуће ликвидности много бољи у односу на претходну годину.
- c) Рацио убрзане ликвидности показује способност предузећа да краткорочном имовином умањеном за залихе измирује доспјеле краткорочне обавезе. У 2021. години предузеће је 1КМ краткорочних обавеза покривало са 1,90 КМ ликвидних средстава, што у поређењу са прописаним стандардом (>1) показује да је предузеће остварило убрзану ликвидност.

- d) Коефицијент финансијске стабилности у односу на претходну годину приказује стагнацију, што представља позитивну тенденцију јер показује да је мањи дио дугорочне имовине финансиран из краткорочних извора финансирања, а што је у складу са правилима финансирања.

Претпоставка за одржавање ликвидности предузећа је да су дугорочно везана средства једнака дугорочним изворима финансирања, а краткорочно везана средства, краткорочним изворима финансирања. Да би се ликвидност перманентно одржавала, мобилисање краткорочно везаних средстава мора бити брже од доспијећа краткорочних обавеза. Употребом стратегије управљања готовином, потраживањима од купаца, залихама и краткорочним задуживањем се може постићи брже мобилисање краткорочно везаних средстава, чиме се обезбјеђују новчана средства неопходна за измирење доспјелих обавеза.

Каже се да предузеће има финансијску равнотежу, ако су његова средства по обиму и роковима везивања једнаки обиму и времену расположивости извора финансирања.

12.6.3.2. Показатељи економичности

Показатељи економичности мјере однос прихода и расхода и показују колико се прихода оствари по јединици расхода. У правилу показатељи би требали бити већи од 1, односно, што већи, то се више прихода остварује на јединици расхода. У нашем случају, Предузеће је у 2021. години на 1КМ расхода укупног пословања остварило 1,03 КМ прихода и остварило позитивно пословање.

12.6.3.3. Показатељи задужености

Показатељи задужености показују до које мјере предузеће користи задуживање као облик финансирања, односно који је постотак имовине набављен задуживањем. Извори финансирања са власничког аспекта дијеле се на сопствене и позајмљене. Сопствене изворе чине сопствени капитал, који представља гарантну супстанцу предузећа јер штити повјериоце од губитка позајмљеног капитала и обезбјеђује сигурност у наплати потраживања. Нето сопствени капитал једнак је разлици између вриједности пословне имовине исказане у активи и укупних обавеза исказаних у пасиви БС.

У нашем случају примјећујемо да коефицијент властитог финансирања, има тенденцију раста и да у 2021. години износи 0,59% (у прошлој години је износио 0,28%), односно да је финансирање вршено 0,41% из туђих средстава. Стандардом је прописано да показатељ властитог финансирања буде већи од 0,50%, односно да се предузеће финансира више од 50% из властитих средстава, међутим у савременим условима пословања одступа се од дефинисаног односа и све већи нагласак се придаје резултатима који се постижу укупним капиталом тј. трајној снази прихода. У том контексту толерише се већа задуженост предузећа и помијера се однос властитог и туђег капитала према омјеру 30:70.

12.6.3.4. Рентабилност инвестираног капитала

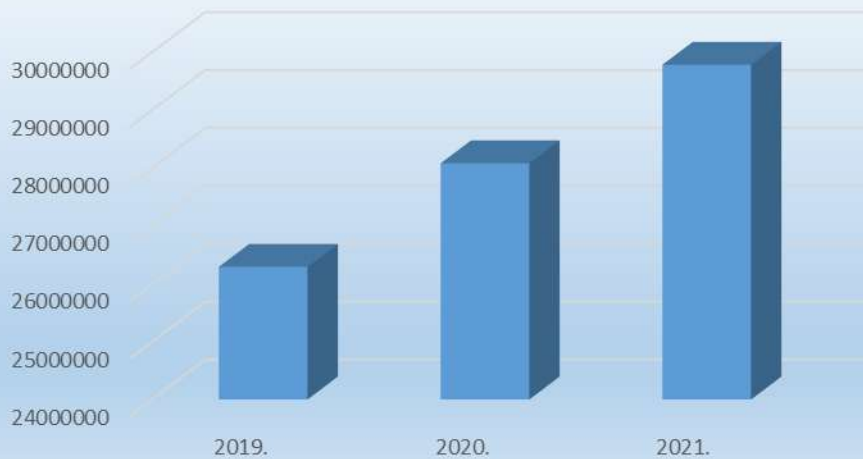
	2019.	2020.	2021.
Инвестирани капитал по имовини	13.737.269	12.386.128	12.359.148
Стална имовина	9.825.853	8.992.223	8.626.817
Нематеријална улагања	955.459	805.460	669.698
Нето пословни обртни капитал	7.824.644	10.752.832	10.338.314
Краткорочна посл. имовина	12.437.851	16.120.377	15.763.104
Залихе	2.196.579	2.273.454	2.194.459
Потраживања од купаца	9.059.275	10.910.480	10.773.253
Остала потраживања	571.152	664.820	824.937
Готовина	569.967	2.222.569	1.929.577
АВР	40.878	49.054	40.878
Пословне обавезе	(4.613.207)	(5.367.545)	(5.424.790)
Обавезе према добављачима	(4.613.200)	(4.698.610)	(4.680.197)
Остале пословне обавезе	(7)	(668.935)	(744.593)
Инвестирани капитал по обавезама	21.561.913	23.138.960	22.697.462
Укупан капитал	6.161.563	7.341.877	14.686.141
Дугорочне обавезе	7.356.233	6.857.497	871.267
Краткорочне обавезе	8.044.117	8.939.586	7.140.054
Дугорочни финансијски пласмани	(0)	(0)	(0)
Краткорочни финансијски пласмани	(0)	(0)	(0)
Рентабилност инвестираног капитала	900.574	1.180.314	1.368.995
Нето добит	21.561.913	23.138.960	22.697.462
Инвестирани капитал	4,17%	5,10%	6,03%
Рент. инвестираног капитала (ROIC)			

ГРАФИКОНИ

UPOREDNI PREGLED OSTVARENIH POSLOVNIH
PRIHODA I RADHODA

TROŠKOVI NABAVKE EL. ENERGIJE

13. ЗАКЉУЧАК

У пословној 2021. години ЈП „Комунално Брчко“ д.о.о. Брчко дистрикт БиХ је, упркос пандемији вируса SARS – CoV- 2 наставило стабилно пословање, остварило позитиван финансијски резултат у износу од 1.368.995 КМ, укупне приходе у износу од 47.475.670 КМ и укупне расходе од 46.106.675 КМ. Остварени резултати последица су рационализације свих трошкова, квалитетног управљања обртним капиталом и новчаним средствима, те разумијевање оснивача за потребама улагања у комуналну инфраструктуру, што је основ за пружање квалитетних услуга купцима комуналних услуга.

Најзначајније активности у 2021. години су:

- ✓ У Основном суду Брчко дистрикта БиХ извршен упис државног капитала у износу од 5.975.268,16 КМ, за који је Скупштина Брчко дистрикта БиХ дала сагласност у току 2020. године,
- ✓ Остварена наплата потраживања за све комуналне услуге у износу од 97,91%, те захваљујући интензивнијим активностима на наплати потраживања, наплаћено је 1.065.622 КМ потраживања из ранијих година,
- ✓ Пружање комуналних услуга реализовано на задовољавајућем нивоу, није било дужих прекида у реализацији,
- ✓ Реализовано текуће и инвестиционо одржавање електродистрибутивне мреже (100 km далековода 35 kV и 410 km далековода 10 kV, 8 ЧТС 35/10 kV, те 480 ТС 10(20)/04 kV).
- ✓ Купцима електричне енергије испоручено 254.523.527 kWh што је за 4,45% више него у 2020. години,
- ✓ Прикључено 221 нових купаца на електродистрибутивну мрежу и 268 на водоводну мрежу,
- ✓ Извршена је набавка свих ТС, за које је Брчко дистрикт БиХ (2018. и 2020. године) обезбиједио финансирање из средстава гранта,
- ✓ У дистрибуцији електричне енергије у 2021. години остварени су просјечни губици од 10,90 %,
- ✓ Редовно вршена замјена оштећених расвјетних тијела (4.606), те постављена декоративна расвјета за вријеме новогодишњих празника,
- ✓ У Фабрици воде произведено 3.683.837 m³ воде,
- ✓ Редовно одржавано 214 km градске водоводне мреже као и локални водоводи, те 170 km канализационе мреже,
- ✓ Изграђен нови бунарски шахт на бунару БШЗ на изворишту Стјепковица,
- ✓ Извршена ревитализација једног бунара у локалном водоводном систему Исламовац – Штрепци,
- ✓ Започели радови на реконструкцији водоводног система на „Буквичком платоу“,
- ✓ Набавком и инсталацијом нове информатичке опреме побољшана је сигурност у управљању и контроли процеса производње воде у Фабрици воде,
- ✓ На водоторњу Вранкићка уграђена два електромагнетна мјерача протока воде ДН 300,
- ✓ Испоручено 351 аутоцистерна воде,
- ✓ Прикупљено 30.102 тона разног отпада
- ✓ Очишћено 1.834.400 m² јавно – саобраћајних површина
- ✓ Опрано 6.000 m² платоа испред зграде Владе,
- ✓ Покошено 2.592.925 m² травњака,
- ✓ Реализовано одржавање проходности путева у зимском периоду 2021./2022. године у зони града
- ✓ Набављено 20 нових контејнера V = 7m³
- ✓ У току је изградња претоварне станице на градској депонији, чијом изградњом ће бити испуњени сви услови за одвоз смећа на регионалну депонију у Зворник
- ✓ Реализован ангажман на дезинфекцији јавних површина (саобраћајница, улица, пијаца, платоа око здравствених објеката) у складу са налозима Штаба за заштиту и спасавање Брчко дистрикта БиХ у оквиру активности на спречавању ширења болести COVID-19.